Ao. 1833. **No. 29.**

GRONINGER COURANT.

Dingsdag *den 9 April.*

ADVERTENTIE.

Burgemeester en Wethouderen der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de HERIJK DER LENGTEMATEN EN GEWIGTEN, daaronder begrepen het Zilversmids-gewigt, in deze Gemeente zal plaats hebben, voor de Ingezetenen, wonende in de roode letters: A, B, C en D, van den 4 tot den 8 Maart 1833; voor die in de letters E, F, G en H, van den 11 tot den 15den; voor die in de letters I, K, L en M, van den 18 tot den 22sten; voor die in de letters N, O, P en Q, van den 25 tot den 29sten; voor die in de letters R, S, T en U, van den 1 tot den 5 April, en voor die in de letters V, W, X, IJ en Z, van den 8 tot den 12 April.

En voorts de HERIJK DER INHOUDSMATEN, zoo Tonnematen als andere, de Korenschaal en de Wisse, benevens de Vochtmaten, voor de Ingezetenen in de roode letters A, B, C, D, E en F, van den 22 tot den 26 April 1833; voor die in de letters G, H, I, K, L en M, van den 29 April tot den 3 Mei; voor die in de letters N, O, P, Q, R en S, van den 6 tot den 10den, en voor die in de letters T, U, V, W, X, IJ en Z, van den 13 tot den 17 Mei, telkens des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren, uitgezonderd Zaturdags. — De Jaarletter voor den IJk van het jaar 1833 is de letter O.

En opdat de Belanghebbenden zich voor de onaangename gevolgen van verzuim in dezen mogen hoeden en van de bepaalde straffen vrijwaren, worden dezelve herinnerd aan het Koninklijk besluit van den 30 Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13), houdende de bepaling der straffen, waarin zij zullen vervallen zijn, die nalatig mogten zijn in het naarkomen hunner verpligting in dezen.

GRONINGEN den 21 Februarij 1833.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, gezien de aanschrijving van den Heer Gouverneur dezer Provincie, van den 3 April 1833, no. 7b; gezien art. 95b der Wet van den 28 Junij 1822 (*Staatsblad* no. 15), maken bij deze aan alle Ingezetenen dezer Gemeente bekend, dat het 1ste suppletoir kohier der bij voorschrevene Wet vastgestelde belasting op het personeel voor 1833 door welgemelden Heer Gouverneur is executoir verklaard en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk, na bekomene kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien, in gevolge als daarbij in overeenkomst met art. 96 der Wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie; terwijl de zoodanigen, die hunne aanslagbiljetten niet zullen hebben ontvangen, zich daarvan bij den Ontvanger zullen kunnen voorzien, en zij, die zouden mogen vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave, zich deswege schriftelijk, op ongezegeld papier, bij den Controleur der divisie zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van eene maand na de dagteekening van hun aanslagbiljet.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aangeslagen worden.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 5 April 1833.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

De AGENT van 's RIJKS KASSIER te *Groningen* herinnert mits deze de Deelnemers in de Vrijwillige Geldleening van 93⅓ millioenen die den tweeden Termijn hunner Inschrijving nog niet hebben aangezuiverd, dat de storting daarvan moet geschieden vóór of op den 15 dezer maand.

GRONINGEN den 9 April 1833. RENGERS.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 1 April.

In den nacht van den 18 op den 19 dezer brak op een te Breslau op den Oder gelegen vaartuig brand uit, waardoor de kajuit en een gedeelte des verdeks en der lading eene rooi der vlammen werden. De oorzaak was waarschijnlijk de volgende: Er bevond zich op het schip, in eene mand gepakt, eene flesch met 72 ponden zwavelgeest (*schwefel-aether*). Toen tegen middernacht een slag gehoord werd, en zich daarop eene sterke spiritus-lucht verspreidde, stak de schippers knecht een licht aan en opende, met hetzelve in de hand, de kajuitdeur. In dit oogenblik sloeg eene geweldige vlam hem tegen, en brandde hij zich zoodanig, dat hij met moeite het nog niet brandend gedeelte des vaartuigs konde bereiken. De familie des schippers redde zich aldaar met eene boot. Zonder twijfel was de glazen flesch met spiritus gesprongen en de zwavel-geest er uit gestroomd; de ontploffing of de brand volgde eerst op het oogenblik, toen het licht den met spiritus bezwangerden luchtstroom naderde. De brand wederstond natuurlijk het water ter blussching zoo lang, als dezelve door den zwavel-geest gevoed werd; men deze verteerd was, was de hulp, welke de manschappen der andere vaartuigen aanbragten, spoedig toereikende, om den brand te blusschen.

— Den 30 Maart, des namiddags te 4 uren, heeft alhier een geweldig onweder gewoed, vergezeld van hagel en regen; op dezen tijd van het jaar is zulks eene zeldzaamheid.

FRANKFORT den 2 April.

De Koning van Wurtemberg heeft een manifest uitgevaardigd ter gelegenheid van het ontbinden der Statenvergadering, waarbij de redenen ontvouwd worden, die Hoogstdenzelven tot dezen maatregel hebben bewogen, en het lot der volgende zitting in handen der kiezers wordt gesteld met, zoo als Zijne Majesteit zich uitdrukt, vol vertrouwen op hunne braafheid en verknochtheid en met bewustzijn, dat 's Konings daden alle het welzijn van het vaderland tot drijfveer hebben gehad. De keus moet vallen op mannen, wien het geluk van het land ter harte gaat, die voorzigtigheid met onpartijdigheid en gematigdheid paren, de verschillende betrekkingen in de beraadslaging over 's Rijks zaken kunnen onderscheiden en den Koning en der constitutie getrouw zijn.

— Te Petersburg heeft men regtstreeksche berigten uit Konstantinopel, die tot den 10 Maart loopen en met eene stoomboot te Odessa zijn aangebragt. Het dagblad van Petersburg maakt den inhoud dier tijdingen op deze wijze publiek:

» Konstantinopel genoot voortdurend de volmaaktste rust; de onderhandelingen met *Mehemed-Ali* werden voortgezet en het smaldeel van den contra-admiraal *Lazareff* lag nog ter reede van Bujucdère voor anker. Den 25 Februarij begaf zich de groot-admiraal *Tahir*-pacha in staatsie naar Bujucdère, om den contra-admiraal *Lazareff* een bezoek te geven. Nadat hij het schip bezigtigd en zeer geprezen had, noodigde hij den heer *Lazareff*, om de Turksche admiraliteit te komen bezoeken. Den volgenden dag ging de Russische admiraal naar den kapitein-pacha, die hem op de beleefdste wijze ontving, hem zelf rondgeleidde en hem een' prachtigen maaltijd gaf, waarop hij zich zeer hartelijk gedroeg en verscheidene gezondheden op de omstandigheden toepasselijk instelde. Eenige dagen later bezocht de heer *Lazareff* de munt, in gezelschap van eenige zijner officieren. De Sultan wilde dit bezoek door eene zoo beleefde als in de gebruiken des lands geheel nieuwe oplettendheid kenmerken. Hij liet den contra-admiraal gouden en zilveren gedenkpenningen, die in zijne tegenwoordigheid geslagen werden, als een aandenken aan het verblijf der Russische vloot in den Bosphorus, schenken en anderen van een kleiner omvang onder de Russische officieren uitdeelen.

» Den 2 Maart had de Oostenrijksche internuntius zijne afscheids-audientie bij den Grooten Heer en werd met groote minzaamheid ontvangen. De Sultan schonk hem eene met brillianten omzette orde, zoo als die, welke de ministers der Porte dragen. De heer von *Ottenfels* zou aan boord van eene Oostenrijksche oorlogs-korvet naar Triest vertrekken, om naar Weenen terug te keeren, en wordt door den baron von *Sturmer* als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister opgevolgd.

» De voormalige grootvizier, *Reschid*-pacha, is door *Ibrahim*-pacha in vrijheid gesteld en reeds den 8 of 9 Maart in Konstantinopel aangekomen, waar hij order kreeg, zich naar zijn buitengoed te begeven en er provisioneel te blijven."

— Uit Syra wordt, van den 2 Maart, het volgende geschreven: » De grootste rust blijft hier heerschen. De Fransche troepen denken zich te Navarino naar Frankrijk in te schepen. Brieven uit Napolie bevestigen al hetgene van de aldaar heerschende rust en tevredenheid gemeld is. Het regentschap heeft bepaald, dat binnen twee maanden, dat is van den 1 Mei aanstaande af, alle rekeningen van den Staat, tot dus verre nog altijd in piasters en paras opgemaakt, in lands munt, drammes en leptas genoemd, zullen gesteld worden. — Bij een tweede dekreet wordt te kennen gegeven, dat de Regering bereid is, om lands grond af te staan aan personen, die huizen binnen de steden des Rijks zouden willen bouwen. — Bij een derde dekreet worden de ambtenaren in hunne posten bevestigd, en het Gouvernement zal gedurende 6 maanden, dat is tot nadere organisatie, dezelfde belastingen heffen. Er worden troepen georganiseerd, om naar Athene en andere door de Turken ontruimde plaatsen gezonden te worden.

Van den Sden. Brieven uit Odessa, van den 15 dezer, melden het volgende: » Uit Konstantinopel is hier een schip binnen 64 uren aangekomen, met de tijding, dat de Russische vloot bij voortduring rustig in den Bosphorus voor anker ligt. Ondertusschen wordt van wege het Gouvernement alhier een groot aantal koopvaardijschepen gehuurd, die bestemd zijn, om het legerkorps, dat in sterke marschen naar onze streken oprukt, in geval de gebeurtenissen in Turkije het vereischen mogten, [illegible] *Ibrahim* weder voorwaarts rukt, wel komen, te zeggen, daar de garantie van den Franschen gezant slechts gegeven werd onder voorwaarde der verwijdering van de Russische vloot, en dus zonder twijfel bij het niet vervullen dezer *conditie sine qua non*, door Frankrijk niet verder als verbindend zal beschouwd worden."

— Het dagblad van Triest deelt handelsberigten uit de Levant mede, volgens welke de Porte geheel Syrië aan *Mehemed-Ali* zoude hebben aangeboden, onder voorwaarde, dat hij, als een bewijs van onderwerping, de Egyptische vloot zoude uitleveren. *Mehemed-Ali* zoude, behalve Syrië, ook de kust van Karamanië vorderen, en de vloot zoo wel als het leger willen behouden, doch in vier jaren tijds aan de Porte eene som van acht millioenen daalders, die zij nog aan Rusland schuldig is, betalen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 3 April.

De *Morning Post* spreekt van eene door den heer *Dedel* aan lord *Palmerston* overhandigde nota, op welke nog geen antwoord was gegeven; ook dacht men niet, dat in de eerste dagen een antwoord hierop zou inkomen. Tevens zegt dat blad, dat de berigten uit Holland met vast vertrouwen een' goeden uitslag van des heeren *Dedels* onderhandelingen voorspellen, ofschoon de werkelijke staat van zaken zulk eene stellige verwachting niet schijnt te billijken.

— Er zijn weder twee Nederlandsche uit Oostindië terug keerende schepen in onze havens opgebragt, te weten *de Willem*, kapt. *Plug*, van Samarang en Batavia, den 30 Maart te Portsmouth binnen gezonden door Zr. Ms. kotter *Magpie*, en de *Java*, kapt. *Zwett*, van Batavia naar Rotterdam, door den tolkotter *Fox*, den 28sten binnen gezonden te Plymouth.

— Volgens de jongste berigten uit Oporto, hebben Don *Miguels* troepen den 24 Maart eenen nieuwen aanval tegen de werken van Don *Pedro* gedaan. Dezelve schijnt afgeslagen geworden te zijn en de brieven geven breed op van de verliezen, welke de Miguelisten daarbij geleden hebben, doch de *Courier* maakt de aanmerking, dat deze opgaven blijkbaar vergroot zijn. Een ander deel der berigten is minder gunstig voor Don *Pedro* en daarbij van den zonderlingsten aard. Men weet, dat zijn eskader, hetwelk door admiraal *Sartorius* gekommandeerd wordt, sedert lang aan alles gebrek leed. Door slecht weder geteisterd en door ziekten aangetast, waren de schepen in de baai van Vigo geweken, van waar de Spanjaarden hen wel, onder bedreiging van geweld, geboden hadden te vertrekken, doch deze bedreiging niet ten uitvoer hadden gebragt. Eindelijk zond *Sartorius*, die zich persoonlijk bij zijn volk tot het verschaffen van soldij en verdere benoodigdheden verbonden had, den 10 Maart aan Don *Pedro* eenen vrij sterken brief, waarin hij zijne verrigtingen herinnerde en aankondigde, zoo er geene voldoening kwam, deszelfs dienst te moeten verlaten. Hij verklaarde nogtans tevens, het eskader eerst dan aan eenen anderen bevelhebber te zullen overgeven, wanneer de billijke vorderingen van zijne officieren, zijn volk en hem zelven voldaan zouden zijn. Het antwoord op dezen brief was de verschijning van twee officieren, sir *J. Doyle* en de kapitein *Crosbie*, met last van Don *Pedro*, de eerste, om admiraal *Sartorius* gevangen te nemen, de andere, om het bevel over de scheepsmagt te aanvaarden. Zoodra zij echter op het admiraalschip *Rainha* voet aan boord gezet en opening van hunnen last gegeven hadden, deed *Sartorius* zelf hen beide gevangen nemen, het eskader onder zeil gaan en koers zetten naar Oporto, waar het, naar men algemeen gelooft, den Douro zal blokkeren en *Pedro's* toevoer geheel zal afsnijden. De admiraal moet gezegd hebben, dat *Pedro* wel behoorde toe te zien, of hij zijne onregtvaardigheid wilde volhouden, en niet moest vergeten, hoe een dergelijk gedrag hem reeds eenmaal door zijne eigene vloot had doen blokkeren; want dat er andere lieden waren, die lord *Cochrane's* voorbeeld konden en zouden volgen. Het eskader bestaat thans uit de fregatten *Rainha* en *Don Pedro*, als ook de brik *Villa-Flor*, alle geheel met Engelschen bemand; twee korvetten de *Portuense* en de *Constitutie* zijn met Portugezen bemand en hebben Portugesche officieren. De kleinere vaartuigen had men reeds vroeger in den Douro moeten laten zinken, om te voorkomen, dat zij niet, even als den *23 Julij*, door Don *Miguels* geschut vernield werden.

— Maandag hebben de baron von *Bulow*, de baron von *Wessenberg* en de graaf *Matuchewits* met lord *Palmerston* eene conferentie gehouden. Dien dag heeft de heer *Dedel* op het bureau van buitenlandsche zaken gewerkt en de Belgische minister een gesprek met lord *Palmerston* gehad.

De prins *de Talleyrand* en de Belgische en Hollandsche ministers hebben gisteren lord *Palmerston* een bezoek gegeven.

Gisteren liep ter beurs het gerucht, dat men in de Conferentie van den vorigen dag eenigzins gevorderd was in de Nederlandsche onderhandelingen.

Men verzekert, dat een Engelsch smaldeel naar de Levant zal zeilen.

— Gisteren is de Koninklijke sanctie gegeven aan de bill, tot demping der onlusten in Ierland, hebbende het Hoogerhuis zich vereenigd met de wijzigingen, daarin door het Huis der Gemeenten gemaakt.

— Een onzer geachte bladen meldt uit Portsmouth, van den 1 dezer, dat ons Bestuur eenige zware schepen naar de Middellandsche-zee zal zenden. De *Malabar* van 74 stukken had bevel bekomen, om zwaar geschut, hetwelk naar genoemde wateren bestemd was, in te nemen, onder andere 20 bronzen vierentwintigponders, welke ons Gouvernement aan den Sultan ten geschenke zoude geven. Ook de *St. Vincent* en *Britannia*, elk van 120 stukken, zouden onverwijld van de station te Lissabon naar het Oosten stevenen. Bovendien zoude de *Warspite* van 74 stukken in dienst gesteld worden, of, indien deze bodem daartoe niet geschikt was, zouden de *Edimburgh* of *Bellerophon* te Portsmouth, en de *Thunderer* van 84 stukken te Sheerness gereed gemaakt worden, om zee te bouwen.

Een vroeger berigt uit Portsmouth, van den 30 Maart, luidt geheel anders, en houdt in, dat eerlang een groot aantal werklieden van de werf zoude worden afgedankt. — De *Warspite*, welke uit de Zuid-Amerikaansche wateren onbruikbaar was terug gekomen, was afbetaald en zoude door den *Edimburg* van 74 stukken vervangen worden. De *Malabar* werd te Spithead gerepareerd, en nog den 30 Maart werd te Portsmouth verhaald, dat deze bodem zich weder bij het eskader van den admiraal *Malcolm* zoude voegen. — Indien derhalve het berigt van het zenden eener aanzienlijke vloot naar de Middellandsche-zee gegrond is, schijnt het bevel daartoe eerst den 31 Maart te Portmouth te zijn bekend geworden.

— In Ierland is het nog alles behalve rustig. De bestorming van de bank duurt voort. Te Newry is men handgemeen geweest, en op eene verontrustende wijze. » De partijen hebben op elkander gevuurd, en bij dit gevecht," zegt een onzer dagbladen, die dezen opstand met dien van Bristol vergelijkt, » zijn geheele straten vernield geworden." Waarschijnlijk zijn de huizen geplunderd en gedeeltelijk vernield. Bij New-Ross is een achtingwaardig landeigenaar, op klaren dag, doodelijk gewond geworden.

FRANKRIJK.

PARIJS den 1 April.

De *Gazette de France* wendt alles aan, om de hertogin *van Berry* bevrijd te krijgen. In haar nommer van den 30 Maart roept zij de voorspraak in van de Koningin, bijbrengende, dat de gemalin van *Napoleon*, *Josephine*, zulks ook heeft gedaan ten

gunste van den hertog van Enghien. » Doch Napoleon, — zegt de schrijver, — een blind werktuig der partijen, welke hij scheen te beheerschen, liet zich door aandriften wegslepen, vertrouwende op zijne magt, en volgde de wegen van onregtvaardigheid en geweld. Hij wilde overheerscher zijn. En waarom deed hij den hertog van Enghien vermoorden? Hij wendde voor, dat zulks geschiedde om personele zekerheid. Doch men begrijpt niet, welke zekerheid hij verkreeg, door haat en verontwaardiging op zich te laden. Bij zijn' titel van overweldiger voegde hij dus nog dien van moordenaar, en dit was het middel wel niet, om zijnen troon te verzekeren. Men heeft gezien, dat hij juist door die middelen gevallen is, waarop hij het meeste rekende. Uit Vincennes, Valençay, Fontainebleau kwamen de gebeurtenissen voort, welke zijnen ondergang bewerkten." De schrijver beweert vervolgens, dat de Koningin der Franschen, meer dan Josephine ten tijde van den hertog van Enghien, reden heeft, om voor het leven van de hertogin van Berry te spreken. » De doorluchtige Dame — zegt de schrijver — voor wie wij regtvaardigheid en uwe voorspraak vragen, is de dochter van uwen broeder, de moeder van Hendrik V. Het is de vrouw, wier heldhaftigheid en moed Frankrijk en Europa hebben bewonderd, en wier eenige misdaad is, haren zoon te hebben bemind, gelijk gij uwe kinderen bemint, den Franschen grond te hebben bemind, gelijk gij dien ook bemint. Treed dus voor haar op, verzoek, smeek, bid; doe die schandelijke ketens vallen. Bedenk thans, dat, in het belang van uwe kinderen, Frankrijk uwe smeekingen voor de gevangene moet hooren op het oogenblik, dat eene verlenging van gevangenschap zoude doen zeggen, dat uwe nicht ter dood is veroordeeld.

» Het geluk is niet bestendig. Toen Josephine voor den hertog van Enghien sprak, was Bonaparte op den hoogsten trap van zijne magt. De slechte dagen kwamen weldra; hij had geen medelijden: men was ook niet medelijdend jegens hem."

Van den 2den. De Hollandsch-Belgische vraag heeft gisteren aanleiding gegeven tot eene conferentie bij den generaal Sebastiani. De heeren von Werther en Lehon waren er aanwezig. De maarschalk Gérard, die mede genoodigd was, had niet kunnen komen, even min als de Engelsche ambassadeur, welke, door ziekte terug gehouden, zich door den heer Hamilton deed vervangen. Graaf Sebastiani heeft bij deze zamenkomst de uitvoering dier bepaling van het protokol gevorderd, welke de sloping der vestingen beveelt. Naar men zegt, heeft deze vordering den minister van Pruissen buitengemeen verbaasd, die verklaard heeft, niet gemagtigd te zijn, om over deze zaak in onderhandeling te treden, zonder alvorens instructiën bij zijn Gouvernement gevraagd te hebben. Dienvolgens is de discussie uitgesteld geworden, tot dat hij de bedoelde instructiën zou bekomen hebben.

— Heden morgen hebben de Russische en Oostenrijksche ambassadeurs eene zamenkomst gehad aan het hotel van den eerstgemelde. Men zeide, dat tijdingen uit Weenen stof tot gewigtige mededeelingen gegeven hadden. Na afloop dier conferentie, heeft de Russische ambassadeur zich naar den hertog de Broglie begeven. Het gesprek heeft geloopen over zekere, bij buitengewone gelegenheid, van Konstantinopel ontvangene nota's. De ambassadeur, blijvende betuigen, dat zijn Gouvernement den vrede wilde, had echter eene fiere en hooge taal gevoerd, welke onze minister niet wachtende was.

Heden morgen heeft ook de Pruissische minister met den Russischen ambassadeur eene lange conferentie gehad.

Uit Berlijn is een secretaris der Pruissische legatie met eenen Franschen generaal teruggekeerd, welke laatste door den eersten derwaarts verzeld geworden en met eene zending belast was, welker doel nog niet wordt opgegeven. Men sprak weder van een congres der Souvereinen tegen de maand Junij.

— De heer Rothschild heeft gisteren, vergezeld door den Beijerschen minister, een bezoek bij den heer de Broglie afgelegd. De bankier, welke reeds voorschotten aan de Grieksche Regering gedaan heeft, beklaagt zich zeer, dat de Regering de wet omtrent de Grieksche leening niet bij de Kamer doorzet. Hij moet verzekerd hebben, liever met een' Tartaarschen Khan of een Arabisch Beduïnen-hoofd, die bij hunnen baard, of bij den staart van hun rijpaard, het houden hunner beloften bezweren, dan met eene constitutionele Regering, onderworpen aan de goedkeuring der Kamers, te willen handelen.

— Gisteren hebben de Gedeputeerden beraadslaagd over de behoeften voor het materiëel der genie. Men heeft voorgesteld, om de voor de versterking van Parijs verlangde sommen aanzienlijk te verminderen.

Van de zijde van het Bewind heeft men beweerd, dat het altijd belangrijk is, om, bij eenen vijandelijken inval, de hoofdstad te kunnen verdedigen, uit hoofde van den invloed, welken die stad op geheel Frankrijk uitoefent; — dat Danton te regt heeft gezegd: » Frankrijk is in Parijs", — en dat de waarheid van dit zeggen in 1814 en 1815 ten duidelijkste is gebleken. De minister Soult heeft daar allezins mede ingestemd, en heeft het versterken en in staat van verdediging stellen van Lyon en Parijs als dermate noodwendig voorgedragen, dat hij, in geval van weigering van de zijde der Kamer, gereed was zijn ontslag te vragen. Zijn oogmerk is, om de hoofdstad door 18 vrij aanzienlijke forten te omringen.

De Parijzenaren begeeren geene vestingwerken, en meenen, dat, indien de Parijsche bevolking zich wil te weer stellen, zij ligtelijk een leger buiten de hoofdstad kan houden, door het opwerpen en verdedigen van barikaden. — Omtrent het ontwerp bestaat almede verschil van gevoelens; sommigen nemen genoegen met de forten; anderen verlangen eene onmiddellijke aaneen verbondene bemanteling.

De voornaamste bedenking komt echter van den kant der oppositie. Deze verklaart niet te bevroeden, waarom men, bij het gunstig vooruitzigt op het behoud van den vrede, gelijk door de ministeriëlen steeds wordt verkondigd, eene som van 40 millioenen wil besteden ter verdediging van een punt, 't welk niet wordt bedreigd, en meent derhalve in dit ontwerp geen ander doel te kunnen vinden, dan een toeleg, om Parijs, door middel der omliggende forten, ten allen tijde in bedwang te kunnen houden, en om, onder derzelver bedekking, maatregelen van geweld tegen de thans bestaande grondwettige vrijheden te kunnen doordrijven. De Kamer is nog tot geen besluit gekomen.

Van den 3den. Hetzij wezenlijk, hetzij in schijn, men blijft op het kasteel de meeste vrees te kennen geven; men spreekt thans niet slechts van eene door de republikeinen te beproeven groote onderneming, men vreest stellig eenen tweeden afschuwelijken aanslag tegen den persoon des Konings; den vrienden wordt zulks niet verborgen gehouden. Welligt geschiedt dit alleenlijk, om reden te geven voor den kleinen nieuwen maatregel, dien men voornemens is in te voeren, namelijk de organisatie eener nieuwe brigade van voet- en paardenvolk, welke eenig en alleen bestemd zal zijn, om te zorgen voor Lodewijk-Philips veiligheid.

— De heer de Broglie heeft Frankrijk gewaarschuwd, dat, zoo de oorlog uit oorzaak van de revolutie van Julij ontstond, men met geheel Europa in oorlog zal komen. Het vooruitzigt is zekerlijk zeer aangenaam voor ons.

— Den 30 Maart heeft te Parijs in de zaal Ventadour een republikeinsch bal plaats gehad. De personen droegen alle roode mutsen, witte pantalons met roode strepen, witte vesten à la Robespierre, wederzijds openstaande, en zwartlakensche rokken.

— De heer de Lafayette heeft ons gisteren herinnerd, dat Hendrik V Poolsch bloed in de aderen heeft; Lodewijk XV is met eene Poolsche Prinses gehuwd geweest.

Van den 4den. Voorgaanden Zondag is de heer Ternaux overleden. Tegen den nacht verliet hij zijne kamer, latende eene kaars op zijne nachttafel brandende; toen hij terug kwam, vond hij de gordijnen van zijn bed in vlam; een dikke rook vervulde de kamer; hij snelt naar zijne secretaire, om papieren te halen, doch hij struikelt en valt tegen een puntig voorwerp, waardoor een ader schijnt gesprongen te zijn, hetwelk zijn' dood heeft veroorzaakt.

— Uit Laisour schrijft men, van den 24 Maart, dat een schuitje des avonds te 7 uren, de Maas willende overvaren, is omgeslagen en dat verscheidene personen zijn verdronken. Een grijsaard vierk in de rivier, zijne dochter poogde hem te redden; al de andere personen begaven zich op die zijde, waardoor het schuitje omsloeg, en op één na al de passagiers hun dood in de golven vonden.

BELGIË.

BRUSSEL den 2 April.

Men leest in l'Emancipation: » De generaal, 's Konings groot stalmeester, is belast geworden met speciale volmagt tot het breveteren en benoemen van kooplieden en hofleveranciers, die dan tevens autorisatie ontvangen zullen, om daarvan den titel aan te nemen en het opschrift met de Koninklijke wapens voor den gevel hunner woningen te plaatsen."

De Courrier laat op de bovenstaande regelen alleen deze aanmerkingen volgen: » Zoo zullen wij dan weder eene soort van uithangborden zien verschijnen, die men sedert den morgen van den 25 Augustus 1830 niet meer gezien had. Wij gelooven, dat, zelfs voor diegenen, die het meest gemeen zijn geworden met het denkbeeld van een' hofmaarschalk, van een' opperstalmeester, weldra welligt van een' opperjagtmeester en een' opperschenker, het gezigt der uithangborden, welke l'Emancipation ons aankondigt, gewis vreemd zal voorkomen. » Wie zou het gezegd hebben!" zal uit meer dan eenen mond komen, wanneer men in de Magdalena-straat het eerste gebreveteerde uithangbord zal zien aanspijkeren. En voorts rijst nog de vraag, welke de wapenen van Koning Leopold zijn?"

— De Jezuïten hebben dezer dagen te Mons een uitgestrekt gebouw aangekocht, waarin zij voornemens zijn binnen kort een kollegie te openen.

Van den 3den. De Courrier behelst heden het volgende:

» Ziet hier hetgeen onze jongste uit Londen ontvangene bijzondere tijdingen houden, omtrent de quasi-onderhandelingen tusschen den heer Dedel, lord Palmerston en prins Talleyrand: Na het afwijzen zijner eerste voorstellen, heeft de heer Dedel er nieuwe aangeboden, bestaande in het vragen van de terugzending der Hollandsche gevangenen en het opheffen van het embargo; in de aanbieding van de opening van de Schelde, zoo als vóór het beleg der citadel; en (dit is het voornaamste punt) in het zich blindelings onderwerpen aan de uitspraak van de geheele Conferentie, voor zooveel de regeling betreft van het tusschen Holland en België te sluiten eind-traktaat, onder voorwaarde, dat België zich daaraan evenens onderwerpe. Dit nieuwe voorstel moet ll. Zondag, den 31 Maart, aan ons Gouvernement overgemaakt zijn geworden."

» Zoo dit laatste naauwkeurig is," merkt de Courrier daarop aan, » moet het der moeite waard zijn te weten, wat ons Gouvernement geantwoord heeft. Ons schijnt het toe, dat onder het Hollandsch voorstel een gevaarlijke strik verborgen ligt. Verklaren wij, met de daad, het aan de Conferentie over te laten even als Holland, dan laten wij het traktaat van den 15 November los en geven ons op nieuw aan Frankrijk en Engeland prijs, die, ontslagen van de verpligting, om hunne handteekening getrouw te blijven en met hun verlangen, om er een spoedig einde aan te maken, niet langer tegenstand zullen bieden aan de eischen der drie Noordsche Mogendheden, uit hoofde van hunne belangen veel trouwere vrienden van Holland, dan Frankrijk en Engeland het om de hunne van België zijn."

Van den 4den. Een diefstal met inbraak gepaard heeft voor een paar dagen wederom plaats gehad bij een' herbergier te St. Gilles. — De diefstallen van allerlei aard zijn tegenwoordig zoo gemeenzaam, als de dieven stout zijn, zoo zelfs, dat de openbare tribune in de zaal der nationale vertegenwoordiging niet ontzien wordt. Immers staande de jongste zittingen heeft men aldaar behendig een' der aanschouwers zijne beurs geligt en portefeuille ontstolen.

Van den 6den. De Lynx deelt het volgende artikel mede: » Te Athene had men op het einde van de volksregering de gewoonte, dat op het uur, dat het souvereine volk werd vergaderd, twee magistraten de straten der stad doorliepen, houdende elk het einde van eene koord in de hand, welke rood geverwd was, en de ledigloopers, de onverschilligen en de achterblijvers voor zich uitdreven naar de plaats, alwaar het volk de souvereiniteit moest uitoefenen. Degenen, die niet spoedig voortgingen, en door de nat geverwde koord werden aangeraakt, moesten boete betalen. — Het berigt der regering van Brussel aan de kiezers, die niet meer willen opkomen, is een stap tot een' dergelijken maatregel, en het is waarschijnlijk, dat, zoo de Belgische kiezers voortgaan een' afkeer te toonen voor al de regten, die zij door de glorieuse revolutie hebben verworven, men in België ook eene wet zal maken, die hen correctioneellijk zal veroordeelen, om gebruik van hunne souvereiniteit te moeten maken."

— In den Messager de Gand leest men: » Terwijl het Belgische gouvernement met groote kosten een leger van 130,000 man onderhoudt, hetwelk het niet noodig heeft; vele schatten der natie verspilt in het geven van feesten, als anderzins; terwijl het uit Parijs een' directeur voor het conservatoire met eene kosting van 20,000 fr. ontbiedt, behalve een jaarlijksch groot traktement; en vele gelden aan vreemdelingen vermorst, enz., vergeet en verzuimt het, om de pensioenen te betalen. Sedert 9 maanden hebben die ongelukkigen geen cent ontvangen en vinden zich in de grootste ellende gedompeld. Ellendig België, dat door vreemdelingen bestuurd wordt!"

ANTWERPEN den 30 Maart.

De verkooping van de bloemen en planten van den kolonel de Boer, 1sten aide-decamp van den generaal Chassé, heeft den 26 dezer eene menigte koopers herwaarts gelokt; van vele omliggende plaatsen was men zelfs hier gekomen. De drift om te koopen was algemeen, en men betwistte elkander den minsten struik of de geringste bloem. Alle voorwerpen zijn voor tienmalen meer dan de waarde verkocht. Zekerlijk is de zucht voor Oranje (l'Orangisme) verdwenen, en dit ziet men elke reis, wanneer het publiek gevoelen zich kan openbaren; ja, de oranje-lieden zijn alle dood en begraven, en diegenen, die wij op die verkooping, in den tuin van den heer de Boer, zagen, waren zekerlijk geesten, uit de graven opgestaan, om bloemen te koopen, ten einde daarmede hunne graven te voorzien. (*Journal du Commerce d'Anvers.*)

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 3 April.

Sedert de laatst gedane bekendmaking, s geligt het navolgende door Z. M. verleende octrooi:

Een octrooi, in dato den 2 Februarij 1833, voor den tijd van tien jaren, beginnende van den 10 April 1832, verleend aan G. Lowe, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij P. de Brouwere, op de Wijnhaven, te Rotterdam, op den invoer van verbeteringen in, en in verband staande met de bereiding van gas ter verlichting.

Van den 4den. Heden ochtend heeft de oudste Zoon van Z. K. H. den Prins van Oranje, op het paleis van Z. M., in tegenwoordigheid van de Vorstelijke familie, van derzelver hofhouding, en van den heer hofkapellaan Dermout, alsmede van de oudste der in dienst zijnde leeraren der Nederduitsche en Waalsche gemeenten alhier, de heeren Noordink en de Chaufepié, deszelfs geloofsbelijdenis afgelegd, en is als lidmaat der Hervormde gemeente bevestigd door den heer hofkapellaan Delprat, rustend predikant bij de Waalsche Hervormde gemeente alhier, wiens godsdienstig onderwijs den Prins tot deze gewigtige plegtigheid had voorbereid.

Dezen middag is er familie diner geweest aan het paleis van Z. M.

— Zijne Excellentie de minister van binnenlandsche zaken heeft, bij missive, met toezending van nieuwe vastgestelde modellen, de respective gouverneurs der provinciën verzocht, om, vóór of op den 1 Julij aanstaande, te mogen ontvangen de jaarlijksche statistieke opgaven, betrekkelijk de in de onderscheidene provinciën aanwezige instellingen van weldadigheid, over den jare 1832.

Van den 5den. Heden heeft de voorbereiding plaats gehad voor het H. Nachtmaal. In de Kloosterkerk is dezelve door H. M. de Koningin, den Prins van Oranje en Hoogstdeszelfs oudsten Zoon en Prins en Prinses Frederik bijgewoond, en is aldaar de dienst waargenomen door den weleerwaarden heer do. van de Kasteele, die in zijn gebed den Koning indachtig geweest is. Z. M. is sedert gisteren ligt ongesteld en daardoor verhinderd geworden, bij de plegtigheid op gisteren, het afleggen der geloofsbelijdenis door den Erfprins van Oranje, als ook heden bij de voorbereiding, tegenwoordig te zijn.

AMSTERDAM den 4 April.

Gisteren avond is hier ter stede ten huize van een' horologiemaker, door middel van opensluiting en binnenbraak, een' aanzienlijken diefstal van ongeveer vijftig horologiën, eene partij gouden en zilveren objecten en eenige kontanten gepleegd. Voorts is nog op eene andere plaats eene trap- en kamerdeur opengesloten en zijn eenige voorwerpen van waarde gestolen.

Van den 5den. Volgens partikulieren brief van Weenen, dd. 24 Febr. (in de Berliner Zeitung), heeft Ibrahim-pacha 8000 man op het eiland Scio ontscheept.

— Het Berliner Politische Wochenblatt zegt in zijn berigt over de jongste gebeurtenissen van den tijd: Tweeëndertig maanden na de glorieuse revolutie ziet zich juist die man (Laffitte), die als de voornaamste lastboom en geleider derzelve kan beschouwd worden, na een door haar hem berokkend verlies van een vorstelijk vermogen, gedwongen, paleis en landgoed ten verkoop aan te bieden; een heerlijk voorbeeld, in dien dan al niet voor Duitschland, waar de millionairen genoeg menschenverstand bezitten, om in te zien, dat het revolutioneren voor hen een volstrekt renteloos bedrijf is.

— Het constitutionele leven in Duitschland lijdt aan krampen. De Regeringen van Wurtemberg en Hessen-Kassel hebben, door de houding, welke de Standen vergaderingen hebben aangenomen, zich genoodzaakt gezien dezelve te ontbinden. Welhaast zullen wij het weten kunnen, of deze maatregel eene radicale genezing, dan wel een palliatief zal zijn geweest.

— De Augsb. Allg. Zeitung behelst het volgende uit Praag, dd. 18 Maart: De Koninklijke familie op het slot Hradschim houdt zich doorgaans in de strengste afzondering van alle aanraking met de stad en den Hove toegang hebbende bewoners van ons paleis. Natuurlijker wijze nemen ook dezen verder geene kennis daarvan, en zijn blijde, dat zij aan de gestrenge etikette, die aldaar wordt in acht genomen, vreemd kunnen blijven. In den burg worden echter dagelijks op de tweede en derde verdieping vele kamers gehuurd. Koning Karel X bewoont een appartement van tien vertrekken op de benedenste verdieping, in welke hij, zoodra het podagra hem zulks vergunt, op- en neerwandelt en welke hij zelfs om de vrije jagt, welke men hem aangeboden heeft, zimmer verlaat; want, de kardinaal Latil leest de mis dagelijks in de Koninklijke kamers, en slechts zeer zelden verschijnt de Koninklijke familie in de groote kerk op Hradschim, alwaar ettelijke gestoelten voor haar zijn ingerigt.

Sedert ettelijke dagen heeft zich alhier het gerucht verspreid, dat de Keizer en de Keizerin in April zelven te Praag zullen komen; velen gelooven ook, dat zulks enkel daarom gezegd wordt, om de gansche Bourbonsche kolonie, (die in alles wel op 60 hoofden mag gerekend worden,) te doen verhuizen en haar te bewegen, zich ergens in Bohemen te verleggen. Voor eenigen tijd sprak men van de heerlijkheid Petersham tusschen Praag en Karlsblad. Edoch de ligging van het oord moet niet aangenaam, en daar geene jagt voorhanden zijn. Meest van allen wekt nog de jonge hertog van Bordeaux hier de belangstelling op. In hem bloeit voor de carlisten eene schoone hoop. Want hij is voor zijnen ouderdom zeer sterk gegroeid, heeft een beminnelijk vrolijk gelaat, volkomen de levendige geaardheid zijner scherpzinnige ouderen, veel bevattingsvermogen en geheugen. Latil geeft hem, naar Jezuïtische leerboeken, ook onderrigt in het Latijn. Nevens hem heeft hij nog vele andere leermeesters, ook in andere ligchamelijke oefeningen, waarin hem de overste Wölfel, een Straatsburger, onderwijs geeft. Korteling geleden zeide men hier, dat de maarschalk Bourmont onder den naam Me-

nard, van eene observatie-reis was terug gekomen. Ook werd er veel gesproken van eenen, wegens verdenking, snel uit de dienst des hertogs *van Bordeaux* verwijderden kamerdienaar. Veel te kapen zal er toch wel niet vallen; want in de kas der familie zegt men, heerscht niet altijd overvloed. De zwangerschap der hertogin *de Berry* wordt in de familie en hare omgeving volstrekt geloochend, en als eenen haar wegevoegden smadelijken laster even zoo tegengesproken, als zulks onlangs door *Larochejacquelin* is gedaan. Naar Praag komt in allen gevalle de waarlijk beklagenswaardige vrouw niet, welke men zoo vreesselijk heeft verraden.

Van den 6den. Men verneemt van goeder hand, dat de ongesteldheid van onzen geliefden Koning, waardoor Z. M. de bevestiging van Hoogstdeszelfs Kleinzoon, Prins *Willem*, niet heeft kunnen bijwonen, geene ernstige gevolgen heeft gehad, maar zich tot eene ligte koorts bepaalde.

ROTTERDAM den 5 April.

De Belgische ministers hebben in de Kamer der Représentanten eene volkomene nederlaag geleden. De centrale sectie had voorgeslagen, om de uitgaven, voor het ministerie van oorlog gevraagd, provisioneel slechts voor zes maanden toe te staan. De rapporteur dier sectie, de heer *Brabant*, zeide, dat de Belgen ongeduldig waren over de langwijligheid der diplomatieke onderhandelingen en een einde wilden maken aan de geschillen met Holland. Indien die ontknooping niet plaats had vóór het verloopen van de toegestane kredieten, zou de Kamer nieuwe opofferingen doen, doch alsdan bij het Gouvernement aandringen op krachtdadige maatregelen, om 's lands onafhankelijkheid te verkrijgen, en in dat geval, zoo het noodig was, de middelen van dwang te vermeerderen, om de zegepraal der Belgische wapenen te verzekeren. Het ministerie vond in dit voorstel een blijk van wantrouwen; het wilde, dat de Kamer zich verklaren zou, of de ministers al dan niet haar vertrouwen verdienden, en stelde een amendement voor, waaruit haar besluit blijken moest. Hierover is eene zeer hevige discussie gevoerd, en eindelijk heeft de Kamer met 45 tegen 28 stemmen besloten het amendement der ministers niet in overweging te nemen. Daarna is het voorstel van de centrale sectie goedgekeurd. — Het ministerie is dus door de Kamer omvergeworpen.

BREDA den 2 April.

Uit Zeeland verneemt men, dat de vesting Veere en het door de Engelschen in het jaar 1809 vernielde fort den Haak weder in staat van verdediging gebragt en behoorlijk gewapend zullen worden. — De luitenant-generaal *de Kock*, opperbevelhebber over de troepen in Zeeland, maakte zich gereed tot het houden der inspectiën, in de eerste dagen dezer maand, over de onderscheidene in Zeeland zich bevindende troepen.

Van den 4den. (*Partik. corresp.*) Gisteren is de inspectie over het 1ste bataljon der 4de afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij afgeloopen, als hebbende dien dag op de Oosterhoutsche heide gemanoeuvreerd, terwijl het den dag te voren zoo wegens administratie als de inwendige dienst geïnspecteerd was. Heden heeft de monstering van het 2de bataljon der 2de afdeeling Overijsselsche schutterij plaats.

Het zesde eskadron van het regement lansiers, dat korteling te Utrecht opgerigt was, is heden hier doorgekomen, om zich aan de te veld staande eskadrons aan te sluiten, welke laatste te Rozendaal en in de omstreken gelegen zijn. Naar wij vernemen, moeten er ook dezer dagen ruim honderd man huzaren van het depot van dat regement naar de tot het leger te veld behoorende eskadrons vertrokken zijn.

Een granadier van het Belgische leger, die voor een paar dagen zijn korps verlaten had en dienvolgens tot ons is overgekomen, is heden morgen hier binnengekomen.

Van den 5den. De Belgische troepen te Westwezel zijn gisteren eenigzins versterkt. Te Brasschaet zijn reeds kampements-goederen aangekomen. Eergisteren en gisteren zijn hier weder 7 Belgische deserteurs aangebragt.

Van den 6den. Op de Londensche beurs is voor eenige dagen het failliet bekend geworden van het groote handelhuis *Alexander en Comp.*, te Calcutta. De tijding daarvan was met een' koerier, die met den grootsten spoed en meerendeels over land gereisd had, te Londen aangebragt. Het te kort van dit kolossale handelhuis werd door sommigen op niet minder dan tusschen de 3 en 4 millioenen ponden sterling begroot, en men was niet weinig bevreesd voor de gevolgen, die ook in Engeland deszelfs val kon na zich slepen.

— In het Brusselsch blad *de Knout* leest men het volgende:

» Een Engelsch dagblad van den 21 ll. verzekert, dat het in Engeland algemeen bekend was, dat de jaarlijksche rente van 50,000 ponden sterling, aan den Prins van *Saksen-Koburg* toegekend, besteed wordt, *om de waardigheid van zijnen tegenwoordigen rang buiten het Koningrijk op te houden* en geenszins, om zijne achtergelatene schuld te betalen, zoo als niet lang geleden de kanselier van den exchequer in het Engelsch Parlement gezegd heeft. Het is eene zoo algemeen erkende waarheid, als de zon aan den hemel schijnt, dat Vorst *Leopold* nimmer de helft verteerde van hetgene Engelands edelmoedigheid hem schonk; doch om nu een aannemelijk voorwendsel voor het behoud van dezen onderstand te hebben, heeft men schulden gemaakt, waarvan de schuldenaar *de Prins zelf is!* Wat doet hij dan met dat verbazend inkomen? Men verzekert, en het gerucht daarvan is ook tot ons overgewaaid, dat de baron *Stockmar* alle drie maanden op den dag zelven van de schatkist te Londen ontvangt *twaalfduizend vijfhonderd ponden sterling*, die hij aan den heer *Ludloff* (sedert jaren zaakwaarnemer van den Vorst) toevertrouwt, en waarmede deze in allerijl zich naar het paleis te Brussel spoedt, om Zr. Ms. schulden, *die hij aan zich zelven schuldig is*, te betalen: eene onnoozele list, die tot heden met goed gevolg is doorgegaan, maar waaromtrent de fierheid van het Belgisch volk weldra regt zal doen!

» Zoo de zaak daarmede ophield, *John Bull* zou er alleen onder lijden, maar men verzekert daarbij, dat dit geld strekt tot betaling van de bedienden van het paleis en van de verschillende personen in 's Konings dienst. Waar houdt onze nationale trotschheid zich dan verscholen, zoo zulk een woeker, om het zoo eens te noemen, moet voortduren? Het Engelsch goud betaalt het personeel van het paleis! — De Engelsche en Fransche diplomatie regelt onze buitenlandsche zaken! — Het leger van onzen schoonvader vecht in onze plaats en wreekt den hoon, dien men ons aandoet; — bij al dien jammer ontbrak ons nog slechts een Koning, die door eene vreemde Mogendheid wordt gesalariëerd! — Arm België!"

LILLO den 3 April.

(*Partik. corresp.*) Zondag, den 31 Maart l. l., heeft men alhier met de stukken, geplaatst op de roeibooten, eene praktische exercitie gehouden, welke geheel aan de verwachting beantwoordde; een doel was gesteld op den Noorddijk van het fort Liefkenshoek, en op een' bepaalden afstand werd van de Schelde op hetzelve gevuurd; vier booten waren werkzaam onder het bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse *van Karnebeek*.

De Belgen beginnen zich meer in onze nabijheid te wagen en wel zoo stoutmoedig (naar hun denkbeeld), dat zij des nachts aan de overzijde der doorbraak één of twee posten durven stellen; de weg, die tot dit punt leidt, wordt voor hen alsoo eene wandeling. Zondag namiddag maakte een officier daarvan gebruik, vertoonde zich aan de overzijde en beschouwde aldaar de vruchten hunner *glorieuse* revolutie; dan een paar geweerschoten trokken den held uit zijne overdenkingen, en in een oogenblik bewees hij zich bijzonder *la course de vitesse* der gymnastische oefeningen eigen gemaakt te hebben. Des avonds plaatsten zij wederom hunne posten, wisselden met de onzen twee of drie geweerschoten, en trokken terug; doch bij het aanbreken van den dag ontwaarde men eene stroojen hut, die hen waarschijnlijk voor den regen had moeten beschermen; daar men echter niet zeker konde weten, of er zich al of geene manschappen in bevonden, schoten wij er een paar kanonkogels door en staken vervolgens het gebouw in brand; maar naauwelijks ontvlamde het stroo, of de gemoederen der Belgische bezetting van het fort de Kruisschans waren in denzelfden toestand, en dadelijk werden er op een' afstand van 2400 ellen op tien of twaalf man twee kanonkogels afgezonden; het zetten van een' post is dezen nacht weder herhaald, doch geene hut herrezen.

De koopvaardijschepen varen op en neder, echter niet van groote gedaante of in menigte; zij worden nog altijd tot hier toe geconvoijeerd en door Hollandsche loodsen gebragt en verder door Belgische.

— Onze troepen en de gedebarkeerde zeelieden zijn bij voortduring wel, er zijn weinig zieken, ofschoon hunne dienst op deze beide forten niet van de gemakkelijkste is; dan de goede geest en voortdurende opgeruimdheid brengen hier veel aan toe; eenige hunner vermaken, als wezenlijke kunstminnaren (mag men bijna zeggen), onderscheidene malen de bezetting, door het ten tooneele voeren van zeer vrolijke, geestopwekkende en vaderlandsche stukjes; elk wedijvert hierin; en het voorbeeld, dat zij aan hunne overige krijgsmakkers geven, is, om het voetspoor van pligt en deugd te volgen; dit dan toonden zij nog op Zondag, den 31 Maart jl.; de herdenking aan hunne gesneuvelde broeders op de citadel, de forten en de Schelde wekte hun gevoel voor de lijdende weduwen en weezen dier dapperen op en de geheele ontvangst, zijnde honderd guldens achtentwintig en een halve cent, eener representatie van *de dankbare Zoon* gevolgd door *het Kamertje van een Waschmeisje*, is door hen met de hartelijkste liefde aan een lid der kommissie, welke zich met die inzamelingen wel heeft willen belasten, aangeboden; hieruit mogen wij immers weder ontdekken, dat de voorouderlijke deugd van menschlievendheid op elk plekje gronds bestaat, dat door Nederlanders bewoond wordt.

'S HERTOGENBOSCH den 4 April.

De op de grenzen aangehoudene en van het plegen van moord en roof beschuldigde Belgische deserteurs bevinden zich nog bij ons in verzekerde bewaring. Men denkt, dat zij ter beschikking zullen worden gesteld der burgerlijke overheid, en in diervoege over de grenzen zullen worden gebragt, dat de Belgen, zulks begeerende, hen zullen kunnen vatten en te regt stellen.

— De ruiterij van het leger heeft dezer dagen vrij aanzienlijke versterking uit de depôts erlangd.

MIDDELBURG den 5 April.

Volgens bijzondere tijdingen, uit Vlaanderen ontvangen, overeenstemmende met hetgene dienaangaande in den *Messager de Gand* van den 3 dezer wordt gemeld, deelen mede, dat het misnoegen bij het Belgische leger eene hoogte heeft bereikt, die de ernstigste gevolgen doet duchten; dagelijks hoort men van tweegevechten en doodelijke verwondingen; meer dan twaalf opper-officieren van uitstekende verdiensten en drie generaals hebben hun ontslag gevraagd, indien men *les cadeaux du beau-père*, zoo noemt men de vreemde officieren, die *Lodewijk Philips* aan het Belgische leger dagelijks opdringt, niet wegzond.

Ook tusschen de 5de en 6de regementen infanterie, thans beide te Antwerpen in garnizoen, en waarvan het eerste uit Limburgers en het andere grootendeels uit Bruggenaars bestaat, hebben tegenwoordig dagelijks bloedige vechtpartijen plaats, uit wederzijdsche afkeer en verbittering veroorzaakt, en die zoo hooggaande zijn, dat men genoodzaakt zal wezen een van de beide korpsen te verleggen.

GRONINGEN den 8 April.

Uit Warfum schrijft men ons, in dato den 8 dezer, het volgende:

» Donderdag, den 4 dezer, zijn van onze kust, van het eiland Rottumeroog, in zee gezien een fregat en drie brikken, met eenen zuid-oosten wind noord-oostwaarts zeilende; het fregat had eene kleine vlag van de nok waaijen, seinde omstreeks den middag eene meer noordelijk westwaarts sturende brik, die, na zijne vlag geheschen te hebben, ongehinderd zijnen koers vervolgde.

» De teekenen der vlag, die met de z.-o. wind juist uit den wal woei, heeft men niet kunnen onderscheiden, met dat al hadden deze bodems het voorkomen van oorlogsschepen."

In het pleitgeding over de opzegbaarheid der beklemming, hetwelk tusschen den Raadsheer *J. van Hoorn* en *Abel Derks Kinderen*, in onderscheidene instantiën, is gevoerd, en, laatstelijk, bij 's Hoves Vonnis van den 26 Februarij 1787, *in casu revisionis* is beslist, zijn, bij de *Gravamina en Salvatien*, in het Revies geschreven, eene menigte stukken overgelegd, en, na uitspraak van het Vonnis, aan de Partijen teruggegeven. Onder wien deze stukken, van welke slechts een enkel in mijne verzameling ontbreekt, zich thans bevinden, is mij onbekend. Ik weet dus geen ander middel, na onderscheidene nasporingen deswege vruchteloos in het werk te hebben gesteld, dan om, langs dezen weg, den houder dier stukken vriendelijk te verzoeken, mij dezelve wel, voor eenen korten tijd, te willen leenen, ten einde het tweede Deel van mijn *Beklemregt* verder te kunnen voortzetten, en deze verzameling, zoo volledig mogelijk, te kunnen maken.

GRONINGEN den 7 April 1833. — *Mr.* H. O. FEITH.

GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, op Woensdag, den 10 April 1833, des avonds te 7 uren, ter gewone plaats. — Verslag omtrent de Spaarbank en van de Kommissie tot aanmoediging van nuttige Handwerken en Bedrijven; keuze van Afgevaardigden ter algemeene Vergadering.

Namens het Bestuur: L. B. LOHMAN, *Secrets.*

*** MAANDELIJKSCHE BIJEENKOMST van de LEDEN der *Akademie van Beeldende Kunsten, Bouw-, Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde*, te *Groningen*, op *Dingsdag*, den 16 April 1833, des avonds te zes uren, in het Lokaal in de Pelsterstraat. *In welke Vergadering over eene voorgestelde verandering der Wet zal worden geraadpleegd en besloten.* *Namens de Directie:*

R. DE RHOER OTTENS.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote M. A. TIMANS gelukkig van eene DOCHTER. Dienende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

NIJMEGEN den 2 April 1833. — J. P. RODENBURG.

*** OTERDUM den 4 April 1833. Mijne Vrouw F. SCHLEURHOLTS beviel heden avond te tien uren van eenen ZOON.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens voor bijzondere bekendmaking aan te nemen.

J. EIKEMA, *Predikant.*

*** Heden verloste van eenen ZOON JANTJE TER SPILL, Echtgenoote van

GRONINGEN den 5 April 1833. — HARKO ILPZEMA SCHUTTER, *Banketbakker.*

*** Heden verloste door Gods goedheid van eenen ZOON HENRIETTE AM. WEINBERG, geliefde Echtgenoote van

GRONINGEN den 5 April 1833. — S. B. DE BEER, op den Karoliweg.

*** Heden beviel van eenen ZOON TALJE D. DE RUITER, Echtgenoote van

N. BEERTA den 6 April 1833. — J. F. ZIJLKER.

*** Heden beviel mijne hartelijk geliefde Echtgenoote ROELINA WICHERS voorspoedig van eenen ZOON.

GRONINGEN den 8 April 1833. — *Dr.* M. J. KEISER.

*** Getrouwd:

J. VERSCHUIR, Wedn. wijlen Vrouwe M. E. L. HEYNIS,

met

BATAVIA den 1 November 1832. — G. W. M. C. HELBACH.

*** Heden morgen, te zes uren, overleed mijn waarde Echtgenoot HARM GERRITS KELDERHUIS, in den ouderdom van ruim 53 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van 22 jaren.

Bitter bedroefd geef ik hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN den 4 April 1833. — AALTJE PIETERS HULST, Wedw. H. G. KELDERHUIS.

*** Onze waarde Vader J. TAKENS overleed heden avond, in ouderdom van ruim 69 jaren.

NIEUWOLDA den 5 April 1833. — G. POST. IJ. TAKENS.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden morgen te 3 uren overleed, tot mijne, mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen innige droefheid, mijne hartelijk beminde Echtgenoote ANTJE JELTES, in het zeventigste jaar hares ouderdoms, na eene genoegelijke echtverbindtenis van ruim 45 jaren.

Allen, die de Overledene gekend hebben, zullen in onze regtmatige droefheid deel nemen.

GRONINGEN den 5 April 1833. — B. P. DE JONGE.

*** GRONINGEN den 8 April 1833. Heden overleed zeer onverwacht mijne geliefde Echtgenoote WILHELMINA VAN MARM, in den ouderdom van 38 jaren, mij nalatende vier onmondige Kinderen.

Vrienden en Bekenden gelieven deze voor algemeene en bijzondere kennisgeving aan te nemen.

C. VAN GROENEWOUDT.

KUNDIGEN, zakelijk zamengetrokken uit het Onderzoek over de Komeeten van BALTHASAR BEKKER, Predikant te *Amsterdam*, en uitgegeven bij gelegenheid der verschijning van twee Komeeten in 1832 en f 2-00. 1834, één deel kompleet, met gegraveerden titel en vignet. f 1-25.

VI. *KRUMMACHER*, PARABELEN, 3de en laatste deeltje.

VII. ———— 3 deeltjes kompleet, in een net Eng. bandje. f 3-75.

VIII. *H. ZSCHOKKE*, HET IJZEREN MASKER, Treurspel in vijf Bedrijven. f 0-80.

IX. STILLE WATERS HEBBEN DIEPE GRONDEN, Blijspel in vier Bedrijven. f 0-70.

Tevens is aan H. H. Inteekenaren afgeleverd: *A. FOKKE, Sz.*, (Verzameling der Werken van), 7de en 8ste deel, met gekleurde platen; inhoudende *Iets over Alles*, vier Afdeelingen, en wordt heden afgeleverd het 9de deel, inhoudende *Doorn of het Wonderkind*, alsmede het *Psycho-Chemisch Geheim, om van den Nood eene Deugd te maken*, enz. met platen.

VERKOOPING van BOEKEN.

Op Donderdag, den 11 April 1833, des namiddags precies te 1 uur, zal, ten Huize van den Logementhouder T. STEENHUIS, te *Appingadam*, publiek worden Verkocht: Eene verzameling van meest GODGELEERDE BOEKEN, nagelaten door wijlen den wel eerwaarden zeer geleerden heer B. BREDEE, in leven *Predikant* te *Oterdum*; voorts eene Appendix van fraaije, wel geconditioneerde HOLLANDSCHE WERKEN, bijeen verzameld door een' Liefhebber. — Op Dingsdag, den 9 dezen, zullen de CATALOGUSSEN alom verkrijgbaar zijn.

UITBESTEDING.

OVERSTE, SCHEPPER EN ZIJLVESTEN VAN DEN *TERMUNTERZIJL* gedenken, op Vrijdag, den 3 Mei 1833, des namiddags te 1 uur, ten Huize van den Zijlvaarder T. D. LEEUW, te *Termunterzijl*, publiek aan den minstaannemenden uit te besteden:

Het LEVEREN der benoodigde MATERIALEN en de KOSTEN van ARBEIDSLOONEN, die vereischt zullen worden tot het VERLENGEN van het zoogenaamde *ZIJLVESTER VLINTENHOOFD*, ten Westen de Haven van *Termunterzijl*, ter lengte van nagenoeg 57 Ellen.

Waarvan het Bestek en de Voorwaarden van Uitbesteding van nu af aan ter lezing liggen ten Huize van Uitbesteding en in het Gemeentehuis te *Scheemda*; terwijl inmiddels nadere informatiën zijn te bekomen bij den *Opzigter* H. TIMMER, te *Termunterzijl*.

Ter ordonn. van Overste Schepper en Zijlvesten voorn.:
U. E. STHEEMAN.

, Mr. E. J. OFFERHAUS, Advokaat en Notaris te *Groningen*, gedenkt, op Dingsdag, den 16 April 1833, ten Huize van den Logementhouder S. OLTKAMP, aan de Groote Markt, publiek te Koop te presenteren:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, benevens 13½ Bunders GROEN- en BOUWLAND, alles staande en gelegen in de Stads Heerd, te *Midwolda*; doende jaarlijks aan den Stads Meijer aldaar f 42 — 00 huur.

II. De *Helft* in den EIGENDOM van plus minus 3½ Bunders *Bovenland*, in de *Beerta*, thans bij GEERT HINDRIKS GEERTSEMA in gebruik, deze helft voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van f 18 — 00.

III. Den EIGENDOM van eene Plaats *Land*, te *Midwolda*, in den *Oldampte*, groot 44 Bunders, bij LAMKE DIJKSTRA, Weduwe WILLEM BERENDS EVERTS, onder hare Behuizing, voor eene jaarlijksche, op Michiel verschijnende, huur van f 450 — 00, in beklemming in gebruik, moetende door den Eigenaar van deze Plaats, wegens daarin gelegen *Beklemd Land*, jaarlijks op Martini, aan de Kerk van *Midwolda*, eene vaste huur worden betaald van f 82 — 23.

IV. Den EIGENDOM van 2 Bunders *Bovenland*, in de *Beerta*, wordende door de Weduwe JAN CORNELIS MULDER in beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Michiel verschijnende, vaste huur van f 24 — 00.

V. Den EIGENDOM van 45 Bunders *Land*, te *Wagenborgen*, bij TRIENTJE PIETERS, Wedw. HARM JANS BORRMA, in vaste en altijddurende beklemming in gebruik, voor eene vaste jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van f 150 — 00.

VI. Den EIGENDOM van 2 Bunders *Land*, gelegen in de *Nieuwe Beerta*, aan de Tjam, bij den Ouden Polder, bij de Wedw. KARSIEN HEERES BROUWER onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Michiel verschijnende, huur van f 28 — 00.

VII. Den EIGENDOM van eene Heerd *Land*, te *Oude Beerta*, wordende door ITSKE SEBES VAN DER WAL en diens Ehevrouw ANJE SIBOLTS VAN DIJK onder vaste en onopzegbare beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Michiel verschijnende, vaste huur van f 203 — 00.

VIII. Den EIGENDOM van ongeveer 7 Bunders *Land*, op de *Beersterhoogen*, bij JACOB TAMMES GEERTSEMA in beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van f 88 — 00.

IX. Den EIGENDOM van ongeveer 3 Bunders *Land*, gelegen te *Solwert*, bij BEREND JANS NIEUWENHUIS en Vrouw ABELTJE WITDICHS BOUMAN onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Gregorie verschijnende, huur van f 21 — 00.

X. Eene BEHUISDE HEEMSTEDE, te *Oldekove*, bij ANNIGJE MENSES VAN HOUTEN, Weduwe MENSE JANS FOLMER, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Paschen verschijnende, huur van f 12 — 00.

XI. Den EIGENDOM van 8 Bunders *Land*, in den *Paddepoel*, bij H. J. KONING en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 96 — 00.

E. J. OFFERHAUS,
Advokaat en *Notaris*.

, Op HEDEN, DINGSDAG, den 9 April 1833, des voormiddags te 10 en des namiddags te 2 uren, zullen, voor de Behuizing van de Weduwe P. J. TROMP, buiten de Ebbingepoort, in de Bellevuesteeg, bij *Groningen*, publiek worden Verkocht: KABINET, STOELEN, SCHILDERIJEN, onderscheiden IJZERWERK, TAFEL, EIKENHOUTEN KANTOOR, VRIESCHE KLOK, JUK met koperen MELKEMMERS, AARDEWERK, BEDDEGOED, MANS LIJFSTOEBEHOOREN, 8 KOEIJEN en 2 KALVEREN.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris*.

, Op *WOENSDAG*, den 10 April 1833, te beginnen des morgens te 10 uren en vervolgens, zal er, voor de Behuizing van wijlen den Heer Mr. G. G. WOLDRINGH, in de Oude Boteringestraat, publiek worden Verkocht: deszelfs nagelaten deftige INBOEDEL, bestaande in MAHONIE-, NOTEN-, BOOMHOUTEN en andere KABINETTEN, DITO LADETAFELS, BUREAUX, LINNENPERS, GLADMANGEL, HOEKBUFFET, MAHONIEHOUTEN SPEELTAFELTJES, DITO COMMODE, DITO THEESTOVEN, TAFELS met Mahoniehouten en andere Randen, MAHONIEHOUTEN en andere STOELEN met diverse Zittings, SMIRNASCHE en andere TAPIJTEN en KLEEDEN, diverse KAGCHELS, KLOKLANTAARN, OOSTINDISCHE KIST, LEDEKANTEN met Behang, BEDDEN met TOEBEHOOREN, PENDULE, PORSELEINEN, KRISTAL, GLAS, WIT en ander AARDEWERK, KOPER, TIN, IJZER, BLIKGOED, RIJTUIGEN, PAARDENTUIGEN en veel meer andere GOEDEREN. Alles te bezien des daags vóór den Verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris*.

, Op MAANDAG, den 15 April 1833, te beginnen des morgens te 10 en des namiddags te 2 uren, zullen er, voor het LAMMEHUININGE GASTHUIS, publiek worden Verkocht: de nagelatene *GOEDEREN* van wijlen Mejufvrouw de Weduwe van den Heer *Predikant* H. ABBRING, bestaande in een KABINET, LADE- en andere TAFELS, STOELEN, KLOK, PORSELEIN, GLAS, WIT- en ander AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, ZILVEREN LEPELS en VORKEN, BEDDEGOED, DEKENS, LINNEN, TAFELGOED en veel meer andere GOEDEREN. Alles te bezien des Zaturdags vóór den Verkoop, van 10—12, van 2—4 en van 5—6 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris*.

, Op DINGSDAG, den 16 April 1833, des voormiddags te 10 en des namiddags te 2 uren, zullen, voor de Behuizing van wijlen Jonkhr. A. J. TRIP, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, publiek worden Verkocht: onderscheidene HUISMEUBELEN, bestaande in een KABINET van vreemd Hout, een BUREAU met Bovenstuk, MAHONIEHOUTEN COMMODE, HOEKBUFFET, PENDULE, eene extra groote SCHEL voor eene Buitenplaats, SPIEGELS met Vergulde Lijsten, PENANT-SPIEGEL, STOELEN met Trijpen Zittings, eene KLOKLANTAARN, TAFELLAMP, eene fraaije KAGCHEL met PIJP, BEDDEN, TOEBEHOOREN, eenige GLASGORDIJNEN, PORSELEIN, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED en meer andere GOEDEREN. Alles te bezien des daags vóór den Verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris*.

, Op WOENSDAG, den 17 April 1833 en vervolgens, des voormiddags te 10 en des namiddags te 2 uren, zullen, voor de Behuizing van wijlen den Heer J. VAN GELDEN, aan de Ossenmarkt, te *Groningen*, publiek worden Verkocht: onderscheidene HUISMEUBELEN, bestaande in KABINETTEN, COMMODES, CHIFONNIERE, SCHRIJFLESSENAAR, STOELEN met Trijpen en andere Zittings, SPEEL-, THEE-, RONDE- en andere TREKTAFELS, SPIEGELS en SCHILDERIJEN met Vergulde Lijsten, LEDEKANTEN met Behang, THERMOMETERS en BAROMETERS, BLOEMVAZEN met Stulpen, KRISTAL, GLAS, PORSELEIN, AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, KAGCHELS en VUURHAARDEN, VAATWERK, PERS, VLOERKLEEDEN, REISKOFFERS en VALIEZEN, IJZEREN en andere KISTEN, ENZ. Alles te bezien des Maandags en Dingsdags vóór den Verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris*.

Op HEDEN, *DINGSDAG*, den 9 April 1833,

des voormiddags te 11 uren, zal, door de *Firma* BOS & COMP., op de Groote Markt, worden Verkocht: een ligt-sterke VERDEKTE WAGEN met Lederen Kap en de WAGENGEREIDEN, een DISTELLEERKETEL met Slang, KOELVAT en FORNUIS.

MORGEN, WOENSDAG, den 10 dezer,

zullen, voor het NIEUWE BOELHUIS worden Verkocht: zindelijke HUISMOBILIA, LINNEN, KLEEDEREN, BEDDEGOED, eene partij best DROOG SPEK, ENZ. Des morgens te bezien.

Aanstaanden DONDERDAG, den 11 dezer,

des namiddags te 2 uren, zullen, door de Firma BOS & COMP., ten Huize van de Weduwe JAN DE VRIES, buiten de Oosterpoort, aan den Oosterweg, op Boelgoeds Conditiën, worden Verkocht: 4 beste VAALMELKTE KOEIJEN, eenige HUISMOBILIA, TUINGEREEDSCHAPPEN, en hetgene verder ter Verkoop zal worden gepresenteerd. Des morgens te bezien.

Op VRIJDAG, den 12 April 1833, des morgens te 10 uren,

zal, door de *Firma* BOS & Co., op de SCHEEPSTIMMERWERF *HET HOOFD*, buiten het Kleine poortje, op gewoon krediet, worden Verkocht: eene groote partij SCHEEPS-KROMHOUT, POSTEN, PLANKEN en veel meer andere HOUTWAREN. Alles daags vóór den Verkoop te bezien.

Op MAANDAG, den 15 April 1833,

des namiddags te 2 en te 5 uren, gedenkt de *Firma* BOS & Co., ter instantie van den Heer Mr. H. VAN GIFFEN, als *Curator* in de vacante Nalatenschap van wijlen HINDRIKA ABELS, Wedw. ELTJE DERKS WESTERBROEK, vóór de Behuizing van de overledene, op den Ouden weg, letter N no. 216, te Verkoopen: den nagelaten' INBOEDEL, bestaande in KABINET, KLOK, TAFELS, STOELEN, BEDDEGOED, DEKENS, LINNEN en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN. Te bezien des morgens van 10 tot 12 uren.

Op WOENSDAG en DONDERDAG, den 17 en 18 April 1833,

des voormiddags te 10 uren te beginnen en vervolgens, gedenkt de *Firma* BOS & COMP., voor de Behuizing van wijlen den Schipper JAN VAN DIJK en Vrouw, in de Groote Leliënstraat, aan de meestbiedenden te Verkoopen: derzelver nagelaten' geheelen netten INBOEDEL, bestaande in een best EIKEN KISTKABINET, DITO KANTOOR, DITO UITTREK- en LADETAFELS, DITO KASTKLOK, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, mooije PORSELEINEN, GLAS en AARDEWERK, VERLAKT GOED, KOPER-, TIN-, BLIK-, IJZER-, VAAT- en ander HOUTWERK, BEDDEGOEDEREN, JAPONSCHE en WOLLEN DEKENS, LINNEN, TAFELGOED, deftige MANS en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, GEWERKT GOUD en ZILVER, waaronder een best GOUDEN HOROLOGIE met SLEUTEL, DITO KETTING met COLLIER, onderscheidene VINGERRINGEN, ZILVEREN HOROLOGIEN, KNIPJES, LEPELS en meer andere VOORWERPEN. Alles te bezien Maandag en Dingsdag bevorens, telkens des namiddags van 2 tot 5 uren, en het Goud en Zilver ten derden male op den dag van Verkoop, van 12 tot 1 uur.

UIT DE HAND TE HUUR:

eene BOERENPLAATS, gelegen bij de *Nieuwe Schans*, groot 23½ Bunders uitmuntend BOUW- en GROENLAND. Wie hiervan gading maakt, vervoege zich te *Wedde*, bij E. MEURS.

, *TE HUUR:* eene groote STALLING, met KOETSHUIS en ZOLDERS, aan het Nieuwe Kerkhof, Zuidzijde; om dadelijk of op den 1 Mei aanstaande te aanvaarden. Adres bij den Heer H. DE RANITZ.

158ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

Derde en Vierde Lijst. Geene. — *Vijfde Lijst.* No. 1950 een prijs van f 1000. — *Zesde Lijst.* No. 16610 een prijs van f 1000. — *Zevende Lijst.* Geene. — *Achtste Lijst.* No. 1488 en 9590 ieder een prijs van f 1000.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN EN ANDERE OBJECTEN, *welke te* Groningen, *gedurende de* laatste helft *der maand Maart* 1833, *zijn verkocht*; *alles naar* Nederlandsche *Maten en Gewigten*.

Witte Tarwe, pr. m.	f 9-00	Boter, pr. ℔	f 0-66	Gerookt Varkensvleesch, pr. ℔	f 0-65
Roode Dito, — —	5-37	Holl. Kaas, —	0-60	Aardappels, pr. m.	— -90
Rogge, — —	4-85	Stolksche Dito, —	0-50	Moutwijn, pr. vat	[illegible]
Vroege Gerst, — —	2-90	Leidsche Dito, —	0-30	Jenever, — —	21-00
Late Dito, — —	2-80	Wittebrood, —	0-40	Hooi, pr. 100 ℔	2-00
Boekweit, — —	4-05	Tarwe Dito, —	0-32	Stroo, — —	[illegible]
Haver, — —	2-15	Rogge Dito, —	0-08	Steenkolen, — 1500	[illegible]
Witte Boonen, — —	9-00	Ossenvleesch, —	0-45	Turf, de 100,	[illegible]
Witte Erwten, — —	6-00	Koe Dito, —	0-40	Raap-Olie, pr. vat,	31-00
Groene Dito, — —	7-00	Kalfs Dito, —	0-40	Lijn Dito, — —	31-[illegible]
Graauwe Dito, — —	8-10	Schapen Dito, —	0-28	Raapzaad, pr. m.	8-25
Tarwe-Meel, — —	13-00	Lams dito, —	0-30	Lijn Dito, — —	8-30
Rogge Dito, — —	9-00	Versch Varkens Dito, —	0-35	Kaarsen, — ℔	0-75
Gerste Dito, — —	8-00				

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. [illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, *op de Beurs te AMSTERDAM*, *den 6 April.*

			gebleven
Nederl., Werk. Sch. 2½	pc. 45 1/2 a 46		45 [illegible]
Uitgestelde Schuld		1 5/16 - 1 3/4	
Kansbiljetten	f 20	- 20 1/8	20 1/16
Renten van uitgest. dito	f	-	
Amortisatie Syndik. 4½	pc. 78 3/4	- 78 3/4	78 3/4
dito dito 3½	— 64 7/8	- 65	64 5/8
Domein Losrenten 3½	—	-	
Handel-Maatschappij 4½	— 87 7/8	- 88 3/4	
Schatkistbillj. f 1000 6	— 100 3/4	- 101	100 3/4
dito f 100 6	—	-	
Oorlogslasten 5	— 97 3/4	- 98 [illegible]	98
Leening 1831 5	— 101 [illegible]	- 101 3/4	101 [illegible]
Nieuwe dito 1832 5	— 84 [illegible]	- 85 1/4	85 [illegible]
Rentvereenigen	— 1	- 1 1/4	
Fr., Ins. op 't Grootb. 5	— 77 7/8	- 78	
Certificaten v. dito 5	—	-	
Russ. bij Hope & C. 5	— 97 1/2	- 97 3/4	97 5/8
Negotiatie 1828 en 29 5	— 98 3/4	- 99 1/4	98 7/8
Leening 1831 5	— 88 1/4	- 88 3/4	
Ins. op 't Grootboek 6	— 64 3/4	- 64 3/4	64 5/8
Cert. van dito 6	—	-	
Cert. dito Hamb. Ad. 5	—	-	
dito te Londen gen. 5	—	-	

			gebleven
Pruissen, in Lond. gen. 5	pc.	[illegible]	
Idem, [illegible] Ligting 5	—		
Loten Rthlr. 50	92 3/4	- 93 [illegible]	
Spanje, Amst. Perp. 5	— 65 3/4	- 66	65 7/8
Idem Idem 3	— 43	- 43 1/2	43 1/4
Uitgestelde	— 12	- 12 1/2	12 1/4
Te Parijs en L. gad. 5	—	-	
Poolsche Loten f		-	
Weener-, Bank 5	pc.	-	
dito 4	—		
Certificaten [illegible]			
Metalliek 5	— 88	- [illegible]	88 [illegible]
dito te Londen gen. 5	—	-	
dito 2½	—	-	
Bank-Actien 5	—	-	
Aand. f 100 bij Rotschild f		-	
dito f 250 dito	—	-	
Nap., Cert bij L. & B. 5	—	-	
dito Nap. Admin. 5	— 82 3/4	- 83 [illegible]	
dito te Lond. gereg. 5	—	-	
Den., Neg. in Lond. 5	—	-	
Engeland, Gecons. 3	—	-	
Grieken, te Lond. 5	—	-	

FLUCTUATIEN EN LAATSTE PRIJZEN VAN SOMMIGE EFFEKTEN.

Werkel. Schuld 45⅞, ¾, 11/16, ⅝. Dito 5 pCt. 85¼, ⅛, 1/16, 85, 85 1/16. Nieuwe dito 85, 84⅞, ¾, 13/16. Kansbilj. f 20 1/16, ⅛, 1/16, f 20, f 20 1/16. Sp. Perpet. 5 pCt. 65⅞, ¾, 11/16, ⅝, 9/16, ½, 7/16, ⅜. Dito 3 pCt. 43⅛, ¼.

(*Na de Beurs.*) De handel in fondsen was heden niet belangrijk; voor Hollandsche toonden zich meerdere verkoopers, voornamelijk zoo het scheen op Duitsche orders; de hoogere merken van Parijs hebben op de Fransche en Spaansche weinig geïnfluenceerd; van Russische fondsen bleven Roebels aangeboden; in de overige was genoegzaam geen handel; Metalliek blijft voor Duitsche rekening geoffereerd, waardoor de koersen van dit effekt bij voortduring gedrukt zijn.

Brazil. van 100 p. st. 63¼; Columb. 2de leening van 100 p. st. 15⅜; blaauwe Grieken van 500 p. st. 29⅜; van 300 p. st. 29⅞; van 200 p. st. 31; van 100 p. st. 32¼; Coupons f 6⅛, ¼; roode Grieken van 100 p. st. 28¼; van 200 p. st. 26¼.

Koers van het Geld: Prolong. en Beleen. 3; Disconto 2 pCt.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie.*)

REDEVOERING van den Heer Mr. W. J. QUINTUS,

over de Ontwerpen van Wet, betrekkelijk de Brandstoffen, uitgesproken in de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 12 Maart 1833.

Edel Mogende Heeren!

Ofschoon door de bepalingen van de onderscheidene ontwerpen van wet, houdende eene belasting op de brandstoffen, verscheidene bezwaren bestaande tegen die, welke in het vorige jaar zijn voorgedragen, geheel of gedeeltelijk, zijn weggenomen, zijn er echter zoo vele gewigtige bedenkingen tegen dezelve overgebleven, zoo vele nieuwe, door het zamenstel van deze ontwerpen, ontstaan, dat ik mij verpligt acht mijne goedkeurende stem ten minste niet aan allen te verleenen.

Ik bepaal mijne bedenkingen tot de voorgedragene belasting van den turf, en zal de eer hebben U Ed. Mog. dezelve mede te deelen.

In *de eerste plaats* beschouw ik deze belasting als het eigenlijk doel, hetwelk de Regering zich heeft voorgesteld, grootendeels missende. Dat doel is de belasting op het *verbruik* van turf en daarbij bescherming van den landbouw.

Maar het ontwerp van wet belast van de 15,550,000 tonnen turf, welke gewoonlijk, volgens de Memorie van Toelichting van Z. E. den Minister van Financiën in een jaar binnen het Rijk verveend worden 13,000,000 tonnen bij den oorsprong, en slechts 2,550,000 bij den invoer tot gebruik.

De opbrengst der belasting dezer massa zal beloopen, na aftrek der 5 pCt. bij het ontwerp toegestane korting, van den turf bij den oorsprong belast *f* 1,239,750, en van dien bij den invoer belast slechts *f* 127,500. Het voorwerp der belasting wordt dus voor bijna $\frac{5}{6}$ bij de ontginning getroffen, en deze $\frac{5}{6}$ door ruim $\frac{9}{10}$ van den impost gedrukt. De belasting treft derhalve in de eerste plaats bijna geheel den grondbezitter, welke reeds zoo zwaar belast is, en verandert van een consumtiemiddel in eene directe belasting van den grond bij deszelfs gebruik. Wordt de landbouw door de vrijlating van een klein gedeelte des voorwerps van de belasting bij de ontginning, eenigzins beschermd, hij wordt meer, zoo wel ten aanzien der hooge als en vooral van sommige der lagere veenen, welke na de uitveening door inpoldering in vruchtbaar land veranderd worden, bezwaard en in zijne ontwikkeling belemmerd. De nadeelige gevolgen daarvan, na al hetgeen te dien opzigte in het jongst verloopen jaar met zoo veel klem van redenen door vele leden dezer vergadering gezegd is, op nieuw te betoogen, zou mij in nuttelooze en onaangename herhalingen doen vervallen.

In *de tweede plaats* komt mij de voorgestelde belasting ongelijk dragende voor. Zij is het, wanneer men dezelve beschouwt met betrekking tot het belaste voorwerp zelve; zij is het ten aanzien der belaste personen; zij is het in vergelijking van andere belaste brandstoffen. Trouwens, wat het voorwerp zelve aangaat, wordt tot de eerste soort, eerste klasse gebragt, al de spon- en bagger-turf, uit lage veenen, zonder onderscheid, ongeacht het groot verschil in derzelver wezenlijke waarde, alhoewel de onderscheidene soorten, welke deze klasse bevat, dezelfde bewerking en dus dezelfde kosten vorderen; want er is zoodanige, welke, het zij door deszelfs losheid of ligtheid, het zij door deszelfs zwavelachtigheid, geen 20 centen de ton waardig is. Deze wordt bijna tot de volle waarde belast, de opcenten mede gerekend. Doch er is ook, die door deszelfs vastheid, duurzaamheid en zuiverheid 45 en meer centen de ton geldt, en welke dus niet tot de helft van deszelfs waarde bezwaard is, terwijl juist die soort, uit hoofde van deszelfs meerdere waarde, en daarom meest door de meervermogenden gebruikt wordende, het hoogst belast behoorde te zijn. En ofschoon het onderscheid tusschen deze soort in het veen moeijelijk te erkennen zij, het bestaat evenwel zeker. Verder wordt het grootste gedeelte van den turf direct bij de ontginning belast, terwijl een ander gedeelte van alle belemmering bij de bewerking geheel vrij gelaten, ja zelfs onbelast blijft, wanneer het maar niet in eenige steden wordt ingevoerd, ofschoon er onder dat gedeelte gevonden wordt, namelijk de lange zwarte, welke den, bij den oorsprong, en dus overal en altijd belasten bagger, slag- en mengturf in deugdzaamheid evenaart, zelfs vele soorten daarvan in waarde overtreft, en welke alzoo met het in alle overige steden en op het platte land onbelast gebleven hout, ontwijfelbaar het gebruik van belasten baggerturf meer en meer zal verminderen en de eigenaars der lage veenen bederven, daar toch 25 pct. verhooging van het haardstedengeld in geene vergelijking komt met de hoogte der belasting bij het gebruik, het zij van bagger over het algemeen, het zij van langen turf in de steden, zoo als ik aanstonds nader zal trachten aan te toonen.

De belasting is ook onevenredig in betrekking tot de personen, welke dezelve zullen dragen.

De bevolking des Rijks beloopt volgens de jongste opgaven 2,454,176 zielen. De steden, alwaar de belasting ook bij den invoer van langen en dus van alle soort van turf zal betaald worden, bevatten eene bevolking, volgens des Ministers opgave, van 850,000 zielen; derhalve blijven over 1,604,176 zielen, welke beschouwd worden als bewoners van het platte land, en van de belasting bevrijd zouden zijn, tegen betaling van 25 pCt. verhooging op het haardsteden-geld. Nu is een van beiden waar, of die bewoners van het platte land en opene steden gebruiken niets van het belaste voorwerp, of zij gebruiken het wel. In het eerste geval zouden de 850,000 stedelingen de geheele belasting, geraamd op $2\frac{1}{2}$ millioen gulden, na aftrek van *f* 55,000, waarop de 25 pCt. verhooging op het haardsteden-geld geraamd zijn, alleen moeten dragen, terwijl op de overige 1.604,176 ingezetenen slechts *f* 55,000 der belasting zou gelegd worden. Dat dit het geval niet is, behoeft geen betoog, maar dan zou ook, indien het ontwerp van wet door de nader gemaakte veranderingen, niet geheel anders gewijzigd ware geworden, het ontwijfelbaar gevolg zijn geweest, dat een groot gedeelte, en wel, wanneer men aanneemt, gelijk de Regering in hare antwoorden opgeeft, dat $\frac{2}{3}$ der ingezetenen bagger, en slechts $\frac{1}{3}$ langen turf gebruikt, dan zou het ontwijfelbaar gevolg geweest zijn, zeg ik, dat ten minste de helft van de 1,604,176 ingezetenen, die buiten de beslotene steden wonen, dubbel wierden belast, namelijk, en met den accijns op den turf, bij den oorsprong geheven, en met het verhoogde haardsteden-geld; eene onevenredigheid en een bezwaar, hetwelk men, door hier en daar vermindering van het verhoogde haardsteden-geld te lande toe te staan, niet zoude hebben kunnen wegnemen, zonder in vele gevallen tot nog grootere onbillijkheid over te gaan en de belasting voor een groot gedeelte te vernietigen.

Maar nu wordt het geval omgekeerd, ongelijkmatig; nu kunnen de ingezetenen, in de onbeslotene steden en het platte land, den aldaar onbelasten langen turf vrij gebruiken, tegen betaling van slechts 25 pCt. verhooging van het haardsteden-geld, en deze 25 pCt. zal alzoo een equivalent opleveren van hetgene de verbruikers van langen turf in de beslotene steden bedraagt, hetgeen echter op verre na niet gelijk staat, want, gesteld iemand te lande, of in eene onbeslotene stad wonende, gebruikt vier haardsteden, elk, naar het nieuw ontwerp, belast met *f* 1.80, dus te zamen *f* 7.20; waarvan 25 pCt. is *f* 1.80. Hij verkiest alleen langen zwarten turf te gebruiken, en dan zal hij ten minste 300 tonnen noodig hebben, welke in de beslotene steden belast zijn met 05 centen de ton, dus met *f* 15. Bij het gebruik van hetzelfde voorwerp en dezelfde quantiteit, zal derhalve de bewoner van eene beslotene stad belast zijn met *f* 15, en zijn mede-ingezeten in de onbeslotene steden en ten platten lande, met *f* 1.80. Ja, de laatstgemelde ingezetenen niet meer dan vier deuren en vensters en eene haardstede in hunne woning hebbende, zijn ook van het haardstedengeld vrij, dus van alle belasting op de brandstoffen ontheven. Maar in de beslotene steden, waar juist het grootste getal armen is, zal hij, die van dag tot dag zijn brood moet bedelen, de belasting op alle brandstof ten volle moeten betalen. Welk eene ongelijkheid! Eene ongelijkheid, waardoor de bewoners van verscheidene provinciën, als Zuid- en Noord-Holland, Utrecht, Zeeland, bijna geheel, en grootendeels ook Vriesland en Groningen, alwaar, uit hoofde van het verre afliggen der hooge veenen, niet anders dan bij den oorsprong belaste turf gebruikt wordt, en bij welk gebruik de ongelijkheid nog zoo veel sterker is, met de bewoners van beslotene steden zullen lijden en boven andere bezwaard worden. Ik behoef hier naauwelijks op te merken hoe moeijelijk te dezen, de surveillance ten platten lande zal zijn, tot hoe veel onaangename huiszoekingen zij aanleiding zal geven, indien men niet wil wagen, genoegzaam het geheele bedrag van het verhoogde haardstedengeld wegens den turf te verliezen.

Deze belasting is ook onevenredig, wat den turf betreft, in betrekking tot andere belastingen op de brandstoffen, bijzonder tot die op de steenkolen. Wanneer ik den staat van vergelijking van den accijns op beide brandstoffen, bij de antwoorden der Regering op de aanmerkingen van U Ed. Mog., betreffende de wet, houdende een accijns op de steenkolen, tot grondslag neem, en dus de 1000 Nederl. ponden steenkolen, tegen $45\frac{1}{2}$ tonnen turf overstel, en wanneer ik in aanmerking neem, dat een ton gewoonlijk 80 baggerturven bevat, dan blijkt, dat omstreeks $3\frac{1}{2}$ turven gelijk gesteld worden met een Nederl. pond steenkolen. Maar een ieder, die van beide brandstoffen gebruik maakt, zal mij moeten toestemmen, dat een pond steenkolen, in duurzaamheid en warmtekracht, $3\frac{1}{2}$ baggerturven, al waren zij van de beste soort, verre overtreft, en dat, wanneer de $3\frac{1}{2}$ turven reeds in asch verkeerd zijn, de steenkolen nog helder zullen gloeijen. Dit zoo zijnde, vervalt de zoogenaamde bescherming van den turf, vervalt zelfs de evenredigheid, en wel zoo veel te sterker, wanneer men de belasting op de maat-kolen vergelijkt met die van den spon- of baggerturf. De maat-kolen immers zijn het, welke het meest tot huisselijk gebruik gebezigd worden, ten minste het best gebezigd kunnen worden, zonder dat men tot de groote en onhandzame blokken der schaal- of waagkolen zijne toevlugt behoeft te nemen, welke toch aan stukken moeten geslagen worden, voor en aleer men dezelve tot huisselijk gebruik gevoegelijk kan aanwenden. De Regering zelve erkent dit, daar zij bij de memorie van toelichting het gebruik van 60 ponden maatkolen tegen 10 ponden schaalkolen overstelt, zoodat men gewoonlijk zesmaal zoo veel maatkolen als schaalkolen gebruikt; maar de maatkolen zijn slechts belast met *f* 4 de 1000 ponden, de $45\frac{1}{2}$ tonnen spon- of baggerturf, zonder onderscheid van waarde, met *f* 5.46, en ziet daar de kolen met *f* 1.46 beschermd tegen den turf. Men zegge niet, dat een mud maatkolen, door de ruimte, welke tusschen de brokken open blijft, ligter weegt, dan een mud gruis en dus veel zwaarder belast is.

Een mud maatkolen, ofschoon ook een vierde ligter dan een mud gruis, is voor huisselijk gebruik wel de helft meer waardig. Ziet daar, zeg ik, een buitenlandsch voortbrengsel beschermd tegen een inlandsch, tegen inlandsche vlijt en nijverheid. Ziet daar het gebruik voorgestaan van een voorwerp, hetwelk het Nederlandsche geld buiten 's lands voert, tegen een voortbrengsel van den vaderlandschen grond, waarvan de waarde binnen 's lands blijft en verteerd wordt, en waarvan de fabrikaadje en het vertier buitendien in zoo vele opzigten boven het buitenlandsche is bezwaard.

De kolenverkooper toch ontvangt zijne waar zoo, dat hij ze dadelijk ter verkoop kan aanbieden; de verveener moet zijn turf eerst graven, steken of baggeren, en de laatste soort vooral, verscheiden keeren bewerken, vóór en aleer zij leverbare waar is; hij is aan de wisselvalligheid van het weder, overstrooming en verscheiden andere oorzaken van mislukking of vernietiging van zijn fabrikaat, welke het boven zijne magt gaat te verhinderen en af te wenden, onderworpen. De kolenverkooper heeft van dat alles niets te vreezen. De verveener moet aangiften, opmetingen en taxatiën laten doen. De kolenverkooper heeft met niets van dat alles noodig. De verveener moet borg stellen voor den accijns; hij moet dezelve voorschieten, zoo wel als zoo vele arbeidsloonen van fabrikaadje, zonder te weten, of hij dezelve wel altijd weder terug zal krijgen en dikwijls dezelve, te gelijk met zijnen turf, door wanbetalingen verliezen. De kolenverkooper, van het regt van entrepôt gebruik makende, stelt geen borg, doet geen voorschot van accijns, noch van fabrikaadje. De turf, niet in hetzelfde jaar, waarin dezelve gemaakt is, verkocht wordende, verliest zijne deugd en kracht, ook dan zelfs, voor een groot gedeelte, wanneer dezelve met riet gedekt of in schuren wordt bewaard. De kolen zijn even deugdzaam, hetzij in de opene lucht ter neder geworpen, hetzij in schuren of magazijnen bewaard, hetzij in hetzelfde jaar, waarin zij opgeslagen zijn, verbruikt, hetzij een of meerdere jaren blijvende liggen.

Dit alles heeft het buitenlandsch boven het inlandsch voortbrengel vooruit, en dit alles, Ed. Mog. Heeren! zal dan ook gewisselijk te weeg brengen, dat het inlandsch door het buitenlandsch voortbrengsel wordt verdrongen; even daardoor zal ontginning van woeste gronden en moerassen tegengegaan, zullen ingezetenen van hunne kostwinning, arbeiders van werk verstoken, binnenlandsche scheepvaart verminderd, in één woord, een grooten tak van inlandsche nijverheid, vertier en welvaart zijnen groei en bloei worden benomen, indien de belasting, zoo als zij daar voor ons ligt, wordt ingevoerd.

Waarom zal men nu aan dit voortbrengsel van vreemden oorsprong den weg banen ter verbanning van het produkt van inlandsche vlijt en nijverheid, van den vaderlandschen grond? Aan bijzondere belangen is hier niet te denken, aan tegenstrijdig provinciaal belang een weinig; want in geene onzer provinciën worden steenkolenmijnen gevonden. Vrees voor belemmering of benadeeling van fabrijken bestaat er niet, want de wet zal hun voldoenden vrijdom verleenen. Het onverdeelde belang des vaderlands staat alzoo hier tegen buitenlandsch belang over, en dan kan de vraag, welke van beiden moet beschermd, neen! voorgetrokken worden, bij U Edel Mog. niet twijfelachtig zijn.

In de *derde plaats* komt mij deze belasting te drukkend voor; zij treft geen voorwerp van gemak of weelde; zij treft eene der eerste levensbehoeften, en voert dezelve gedeeltelijk tot den dubbelen prijs van hare waarde op. Zij treft niet zacht en ongevoelig, maar wordt bij elken turf-opslag nijpend gevoeld. Zij bezwaart de meervermogenden met kostbaarder armen-onderhoud. Zij dreigt de armen- en weldadigheidsgestichten met eenen zwaren slag. Zij zal minvermogenden, welke tot dusverre onbedeeld zijn gebleven, noodzaken den stap te doen, waarvan eerzucht en schaamte hen tot hiertoe hebben terug gehouden, om namelijk onderstand van de diakoniën te vragen, en alzoo het getal der bedeelden, hetwelk nu reeds de gemeente-fondsen in den hart-ader treft, te vergrooten. Zij zal de stedelijke gemeente-kassen van een aanzienlijk deel harer inkomsten berooven en oorzaak zijn, dat men de ingezetenen dier plaatsen met nieuwe lasten zal moeten bezwaren. En, ofschoon het waarheid zij, dat het algemeene belang voor het stedelijke moet worden voorgetrokken, het is ook waar, dat de bloei en het verval der steden eenen aanmerkelijken invloed ten goede of ten kwade op de algemeene welvaart uitoefenen, en dat, indien men de edele deelen eens ligchaams kwetst of verlamt, het ligchaam noch gezond, noch sterk kan zijn.

Zij zal het middel van bestaan van vele eigenaren van lage veenen bederven, als welke of uit vrees van hunne waar niet aan den man te zullen brengen, geen turf zullen durven fabriceren, ten einde zich niet aan verlies van hun veen, arbeidsloonen en betaalden accijus bloot te stellen; of gefabriceerd hebbende, daarmede zullen blijven zitten, naardien het met genoegzame zekerheid te voorzien is, dat ten platten lande en in de opene steden, de ingezetenen het aldaar onbelaste hout en den langen zwarten turf aan den zwaar belasten en duren spon- en baggerturf zoo veel mogelijk zullen voortrekken en gebruiken, waarbij nog komt de moeijelijkheid die de vereischte borgtogt voor hen zal opleveren, welke, al hoewel vrij van zegel en registratie zijnde, echter eene borgstelling blijft, waartoe niemand met behoorlijke zorg voor eigen welvaart bezield, zich gemakkelijk zal laten vinden, vermits de allerwenschelijkste uitkomst voor zoodanige verbindtenis daarin bestaat, dat hij, die dezelve aangaat, er schadeloos af komt. Men zal dit zoo veel te minder doen voor den geringeren, uit zijne kleine baggelarij zijn geheel bestaan vindenden verveener, die dezelve juist het meest behoeft, omdat deze gewoonlijk zijn veenland, om het te verkrijgen, reeds met hypotheek-schuld heeft bezwaard, en onvermogend is zijnen borg op eene andere wijze voor schade te waarborgen. Het is derhalve eene belasting op het verbruik, die tegen haren aard en haar doel niet den verbruiker alleen treft, maar ook den vervaardiger van het belaste voorwerp ter nedergedrukt.

In de *vierde plaats*, betreffende het ontwerp van wet zelve. Het komt mij voor niet systematisch te zijn. Het houdt in eene directe en indirecte belasting tevens. Het veroorzaakt daardoor den omslag aan beide soorten verbonden; taxateurs, controleurs, inspecteurs, percepteurs voor de belasting bij de ontginning, commiesen en ontvangers voor de belasting bij den invoer in de beslotene steden De uitvoering kan alzoo niet anders dan zeer kostbaar wezen en het getal ambtenaren, op welks vermindering van alle zijden wordt aangedrongen, niet dan vermeerderen.

Ook zie ik moeijelijkheden in de uitvoering der wet te gemoet, b. v. de korte steekturf van hooge veenen, 2de soort, 3de klasse, is bij de ontginning aan den last van 2 centen de ton onderworpen, maar als men dien steekt op de lengte van drie palmen of daarboven, valt hij in de volgende 4de klasse en zal vrij zijn van belasting, wan-

neer hij maar niet in de beslotene steden wordt ingevoerd. Hoe [illegible] aan fabrijken, waarin belaste spon- of baggerturf gebruikt wordt, restitutie van den accijns gegeven worden, daar niet de fabrikanten, maar de verveener den impost betaalt en verschuldigd is, en de schippers, welke dien turf somtijds van verscheiden verveeners hebben ingekocht, de belasting reeds lang weder aan dezen voldaan hebben?

Eindelijk, in de *vijfde plaats*, vraagt men, zijn er dan geene middelen, om deze lange reeks van zwarigheden weg te nemen of voor te komen? Ik antwoord ten deele ja en ten deele neen! De belasting op de brandstoffen blijft altijd eene van die, waartoe ik niet dan in den hoogsten nood mijnen toevlugt zou nemen; zij ligt op eene der eerste behoeften des levens, eene behoefte in vele opzigten noodzakelijker dan het brood; zij is uit haren aard drukkend, verhoogt de kosten van armenonderhoud, vermeerdert de armoede, verwart en bederft, vooral wanneer ook de belasting op het gemaal wordt ingevoerd, de financiën van de aanzienlijkste steden, wil men dezelve niet tot eene ondragelijke hoogte opvoeren, en werkt den landbouw tegen. Maar als zij er moet zijn, dan zou men dezelve alleen bij den invoer in de beslotene steden behooren te heffen, en de opene steden met het platte land, bij wijze van admodiatie of vermenigvuldigd haardsteden-geld, daarin moeten laten dragen. Zegt men ja, maar dan zou het haardsteden-geld welligt vijfmaal genomen moeten worden! Ik antwoord: wat doet het af, wanneer de ingezeten toch eene zekere som moet opbrengen, of hij die levert onder den naam van accijns op den turf, op het hout, op de steenkolen of aan vijfdubbelen haardsteden-geld; wanneer hij bij slot van rekening dezelfde som moet uittellen? Intusschen zoude deze wijze van belasting de volgende betere uitkomsten opleveren: de fabrikaadje van alle soort van turf bleef dan vrij en onbelemmerd, geen veen-eigenaar van laag veen werd dan boven dien van hoog veen bezwaard, hij zou vrijelijk zijne kunstvlijt uitoefenen en vrij zijn van knellende banden. De belasting zou alleen treffen, die zij treffen moet, den verbruiker. Alle trakteissementen van [illegible] de heffing bij de ontginning noodig, [illegible] met noodige ambtenaren, [illegible] of ontbare posten, [illegible] geld, misschien te weeg brengen, en de moeijelijkheid van restitutie aan fabrijken, was niet aanwezig.

Wil men dit niet, waarom dan niet eene belasting op andere middelen van consumtie, met zoo zeer tot de eerste behoeften behoorende, maar welker dagelijksch en veelvuldig gebruik met eene matige belasting de schatkist zeer zoude stijven, terwijl de belastingschuldige, de verbruiker, dezelve ongevoelig, en, voor zoo verre dit van eene belasting kan gezegd worden, met genoegen zoude betalen, als wordende alleen door hem, die de belaste voorwerpen verkiest te gebruiken, en dus ongedwongen, gedragen, eene belasting, waardoor men ook niet, als van de onderwerpelijke, door aan [illegible] fabrijken te verleenen vrijstellingen, een groot gedeelte zoude behoeven te verliezen. Ik bedoel hier geenszins, U Ed. Mog. zullen dit reeds opgemerkt hebben, eene belasting op den in-, uit- of doorvoer, geene belemmering van den handel, maar alleen op het binnenlandsch verbruik, even als er gelegd is op het buitenlandsch gedisteleerd, den wijn, de steenkolen, de suiker en het zout. En mogten er ten aanzien van den tabak, uit hoofde van [illegible] verwerking binnenlandsch, te dezen bedenkingen van gewigt bestaan, ik zie niet, dat dit met eenigen grond wegens koffij en thee kunne worden [illegible], [illegible] werpen door den handelaar, zonder bezwaar, in [illegible] of bijzondere entrepôts, of wel onder eigen beheer op rekening van [illegible], [illegible] worden opgeslagen, gelijk met de overige [illegible] belaste voorwerpen [illegible] plaats heeft, en den accijns bij het debiet ten gebruike betaald.

Het is zoo, de handelaren zouden daardoor aan het [illegible] tan worden onderworpen, eenige waarborgende voorschriften moeten opvolgen; de winkelier zou zich voorschotten moeten [illegible], welke hij [illegible] prijs dezer voorwerpen, die niet zoo als turf aan bederf onderhevig zijn, naarmate gemakkelijk bij het debiet zou terug krijgen. Er bestaat geene belasting, waarover zich niemand beklaagt. [illegible] zijn; maar die belasting is de beste, welke het minst [illegible]

[illegible]

gebruikt. De belasting treft derhalve in de eerste plaats bijna geheel den grondbezitter, welke reeds zoo zwaar belast is, en verandert van een consumtiemiddel in eene directe belasting van den grond bij dezelfs gebruik. Wordt de landbouw door de vrijlating van een klein gedeelte des voorwerps van de belasting bij de ontginning eenigzins beschermd, hij wordt meer, zoo wel ten aanzien der hooge als en vooral van sommige der lagere veenen, welke na de uitvening door inpoldering in vruchtbaar land veranderd worden, bezwaard en in zijne ontwikkeling belemmerd. De nadeelige gevolgen daarvan, uit al hetgeen te dien opzigte in het jongst verloopen jaar met zoo veel klem van redenen door vele leden dezer vergadering gezegd is, op nieuw te betoogen, zou mij in eentoonige en onaangename herhalingen doen vervallen.

In de *tweede plaats* keurt mij de voorgestelde belasting ongelijk drukkende voor. Zij is het, wanneer men dezelve beschouwt met betrekking tot het belaste voorwerp zelve; zij is het ten aanzien der belaste personen; zij is het in vergelijking van andere belaste brandstoffen. Trouwens, wat het voorwerp zelve aangaat, wordt tot de eerste soort, eerste klasse gebragt, al de spon- en bagger-turf, uit lage veenen, zonder onderscheid, ongeacht het groot verschil in derzelver wezenlijke waarde; alsmede de onderscheidene soorten, welke deze klasse bevat, dezelfde bewerking en dus dezelfde kosten vorderen, [illegible] welke, het zij door derzelfs losheid of ligtheid, het zij door derzelfs [illegible] de ton waardig is. Deze wordt bijna tot de volle waarde belast, de onkosten mede gerekend. [illegible] is ook, die door derzelfs vastheid, duurzaamheid en zwaarheid [illegible] de ton geldt, en welke dus niet tot de helft van derzelfs waarde bezwaard is, terwijl juist die soort, uit hoofde van derzelfs meerdere waarde, [illegible]

[illegible]

Gedrukt ter Groninger Courant-drukkerij van D. H. van BOLHUIS HOITSEMA.